Situace církve – současné výzvy

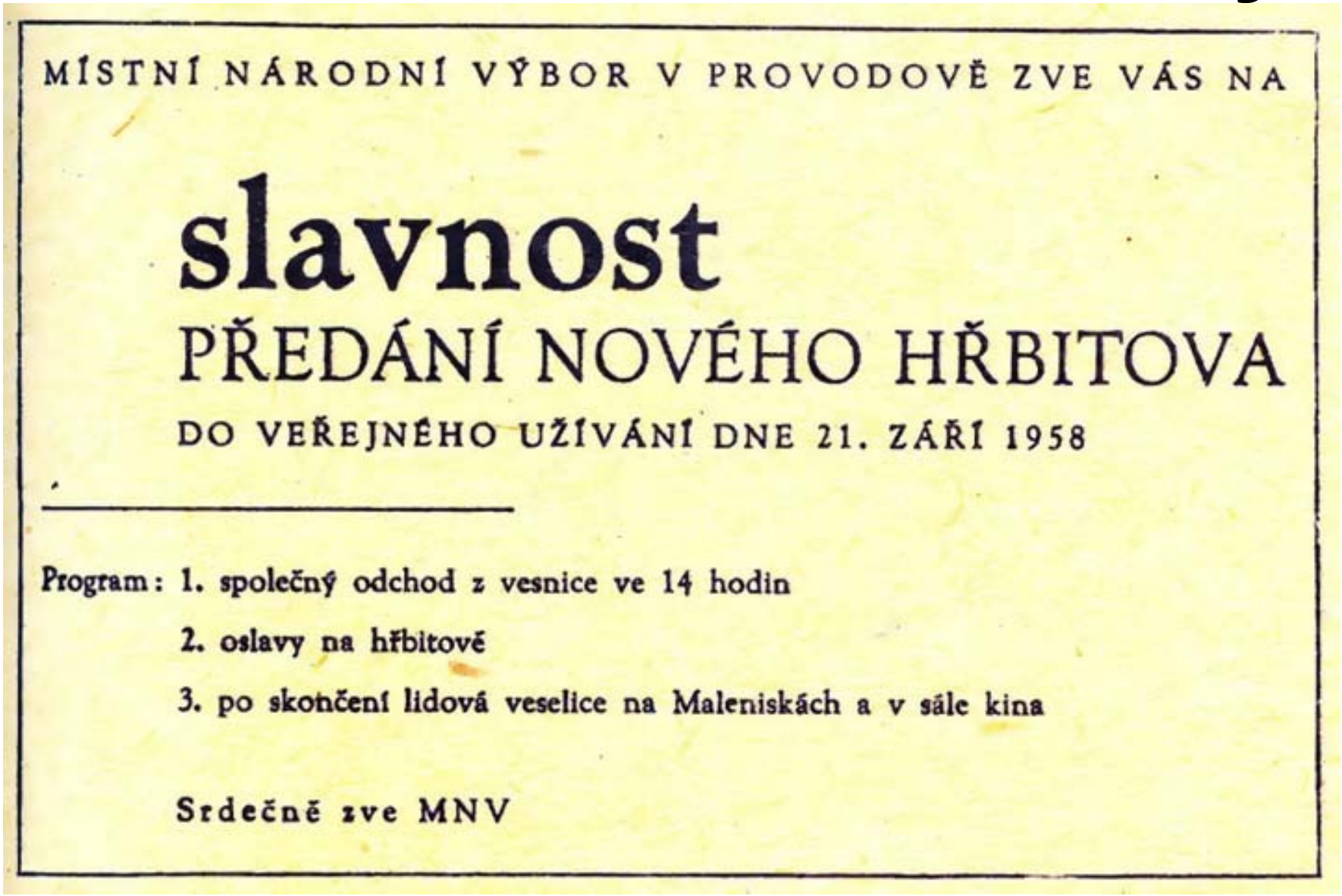

MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR V PROVODOVĚ ZVE VÁS NA

slavnost

PŘEDÁNÍ NOVÉHO HŘBITOVA

DO VEŘEJNÉHO UŽÍVÁNÍ DNE 21. ZÁŘÍ 1958

Program: 1. společný odchod z vesnice ve 14 hodin

2. oslavy na hřbitově

3. po skončení lidová veselice na Maleniskách a v sále kina

Srdečně zve MNV

Situace církve – reakce na současné výzvy na jarním Retreatu Akademické YMCA 2019

Anotace

Za dobu mého života (~50 let) opustilo katolickou církev pět miliónů obyvatel ČR. Ano, církev se hroutí, hroutí se ale i společnost. Žijeme v dekadentním období společnosti, jako ke konci starověkého Říma. Jaké jsou naše úkoly?

Nejvíce náboženských konverzí je vždy v adolescenci a mladší dospělosti. Pro tuto věkovou skupinu má ale dnes církev mizivou atraktivitu – sexuální skandály kněží a jejich neosobní přístup k farníkům na jedné straně kontrastuje s požadavkem pohlavní čistoty na mladé až do uzavření manželství, tzn. v dnešní době cca do 30 let.

Biskupové neseženou dostatek celibátních kněží, aby pokryli ČR, a ti navíc prakticky vůbec nerozumí partnerské problematice a při tom je to to hlavní, co mladé lidi trápí. Nemají klíče od království nebeského.

Má-li církev najít atraktivitu u mladých. Musí sehnat kněze do farností a vyřešit dvě otázky: Předmanželský sex a pastoraci rozvedených.

Jev Babylonské věže – problém blahobytných societ

Snáze projde velbloud uchem jehly, než aby bohatý vešel do Božího království.

Mk 10, 25

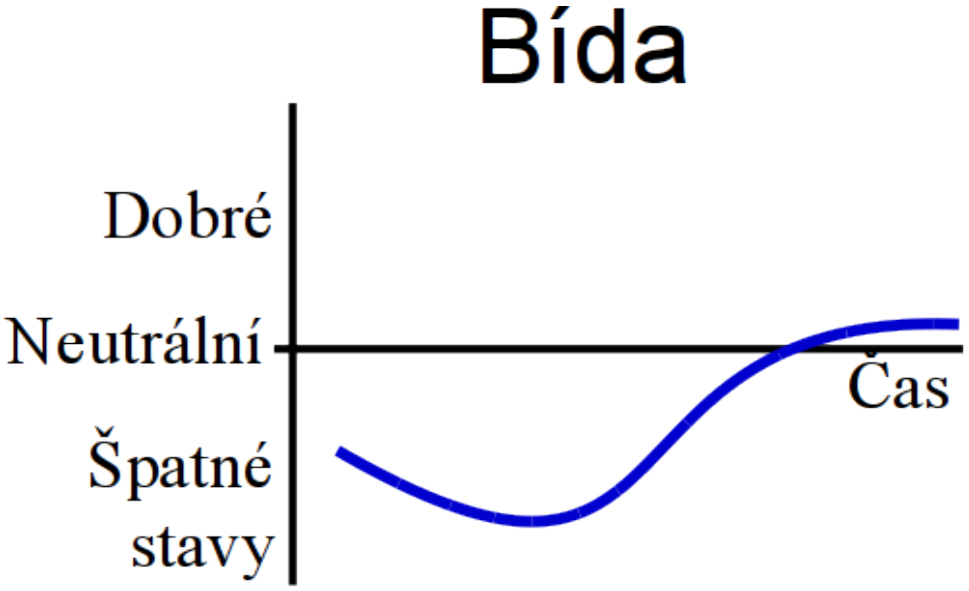

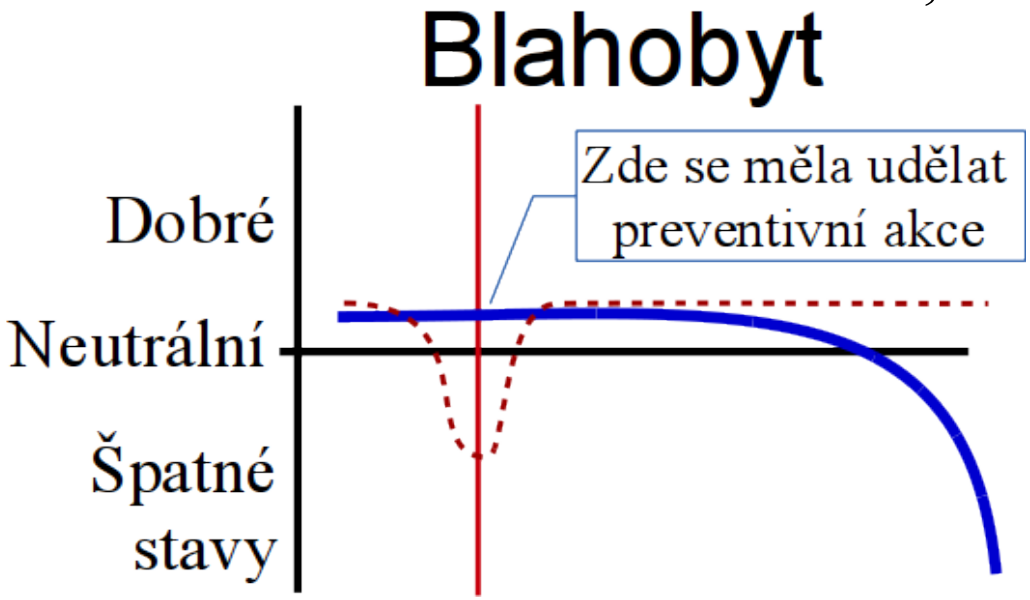

Celá země byla jednotná v řeči i v činech. Když táhli na východ, nalezli v zemi Šineáru(*) pláň a usadili se tam. Tu si řekli vespolek: "Nuže, nadělejme cihel a důkladně je vypalme." Cihly měli místo kamene a asfalt místo hlíny. Nato řekli: "Nuže, vybudujme si město a věž, jejíž vrchol bude v nebi. Tak si učiníme jméno a nebudeme rozptýleni po celé zemi." I

sestoupil Hospodin, aby zhlédl město i věž, které synové lidští budovali. Hospodin totiž řekl: "Hle, jsou jeden lid a všichni mají jednu řeč. A toto je teprve začátek jejich díla. Pak nebudou chtít ustoupit od ničeho, co si usmyslí provést. Nuže, sestoupíme a zmateme jim tam řeč, aby si navzájem nerozuměli." I rozehnal je Hospodin po celé zemi, takže upustili od budování města. Proto se jeho jméno nazývá Bábel (to je Zmatek), že tam Hospodin zmátl řeč veškeré země a lid rozehnal po celé zemi.

(Genesis 11, 1)

(*)niva mezi Eufratem a Tigrisem

Nejde o jiný jazyk, ale o schopnost se dorozumět, ztráta společného cíle

Drogově, sexuálně, vztahově i politicky rozvolněná společnost nemá společnou řeč.

Datlova filosofie: Nevaž se – odvaž se

versus filosofie: Jsme na jedné lodi

Emil Holan: OK-BAA http://okbaa.klimes.us

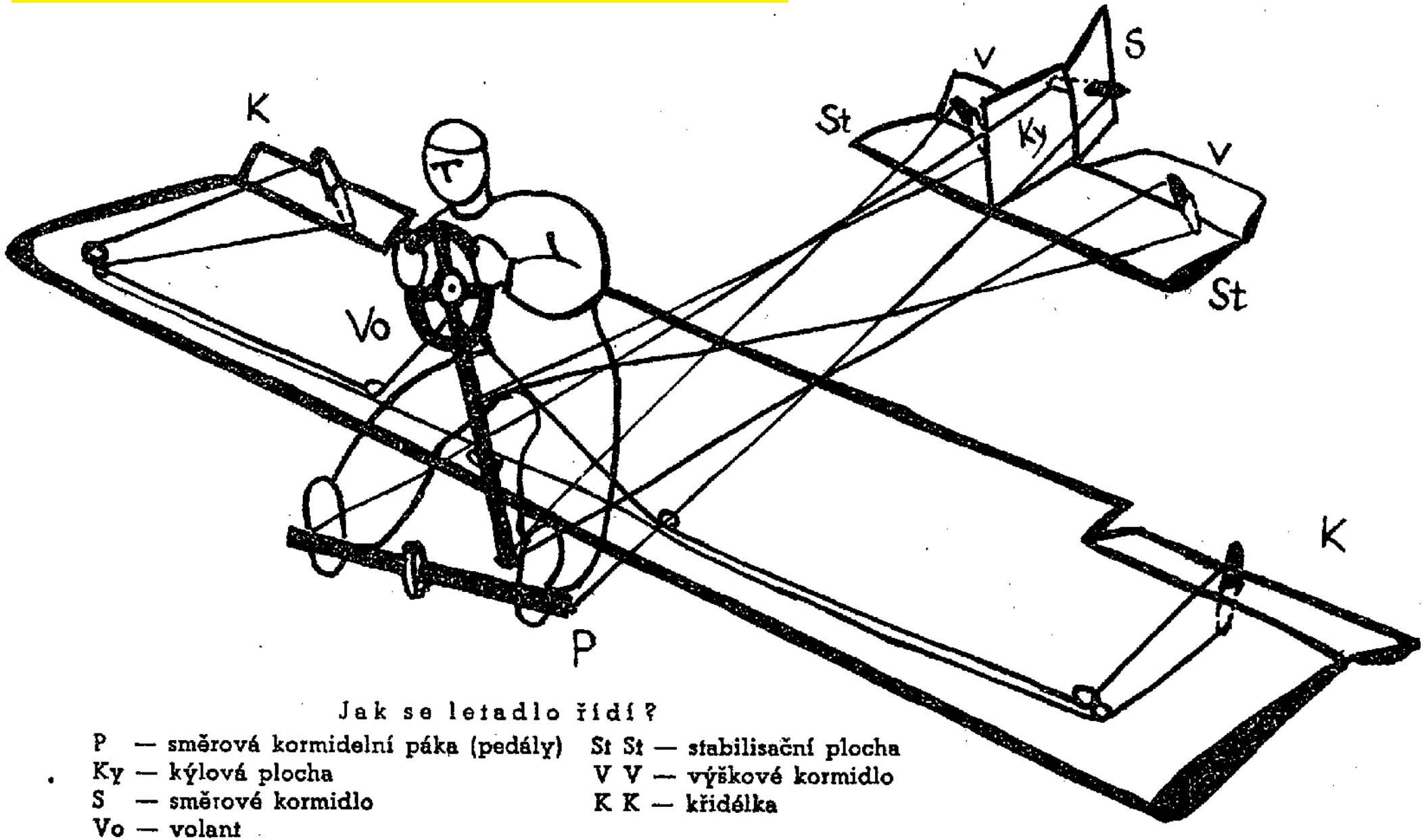

Jak se letadlo řídí?

P — směrová kormidelní páka (pedály)
Ky — kýlová plocha
S — směrové kormidlo
Vo — volant
St St — stabilisační plocha
V V — výškové kormidlo
K K — křidélka

Jsme v dekadentním období civilizace

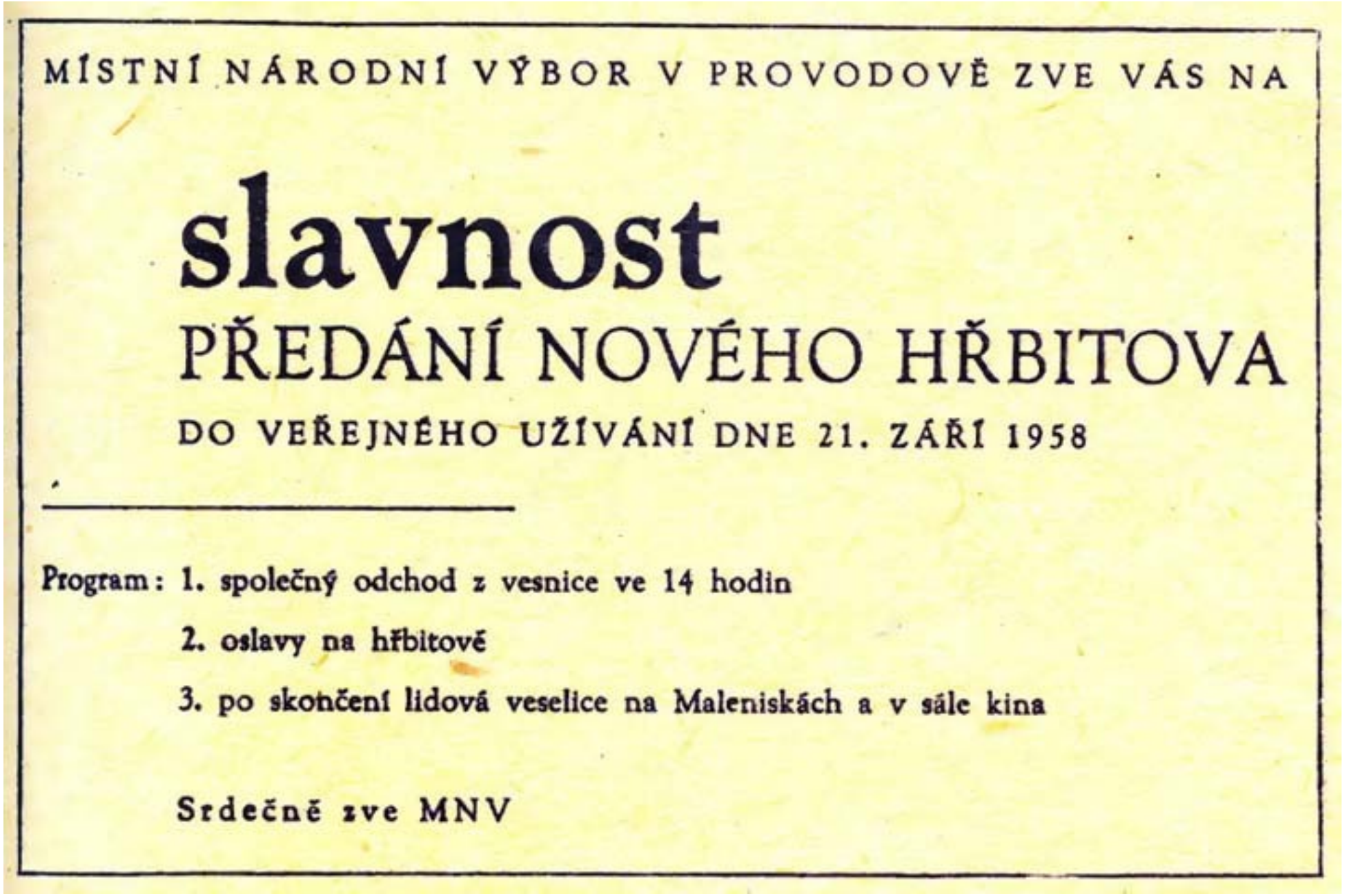

MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR V PROVODOVĚ ZVE VÁS NA

slavnost

PŘEDÁNÍ NOVÉHO HŘBITOVA

DO VEŘEJNÉHO UŽÍVÁNÍ DNE 21. ZÁŘÍ 1958

Program: 1. společný odchod z vesnice ve 14 hodin

2. oslavy na hřbitově

3. po skončení lidová veselice na Maleniskách a v sále kina

Srdečně zve MNV

Každou generaci žen vymře 30 % populace

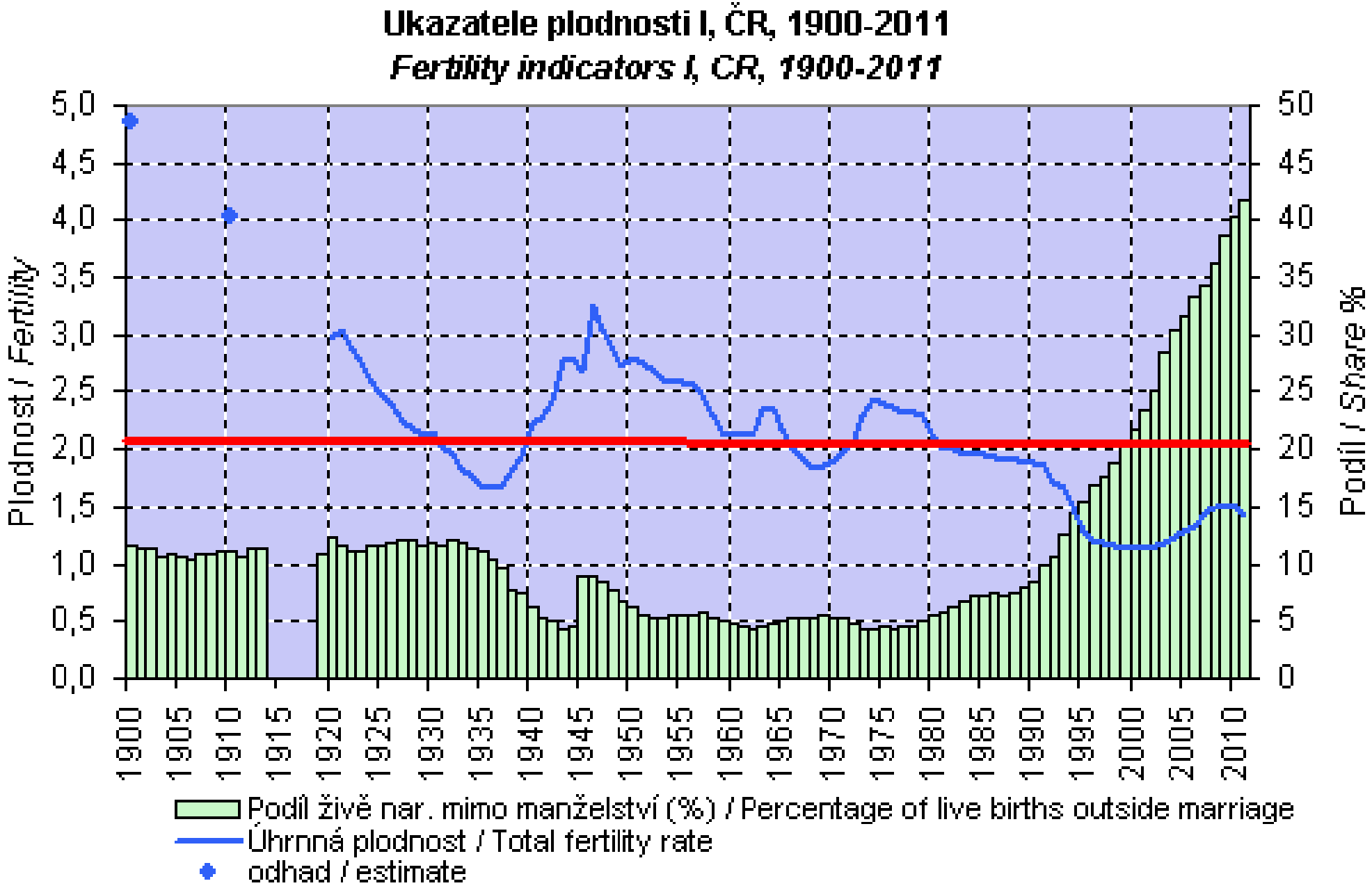

1% ročně v ČR = Jedna ~~Olomouc~~ ročně

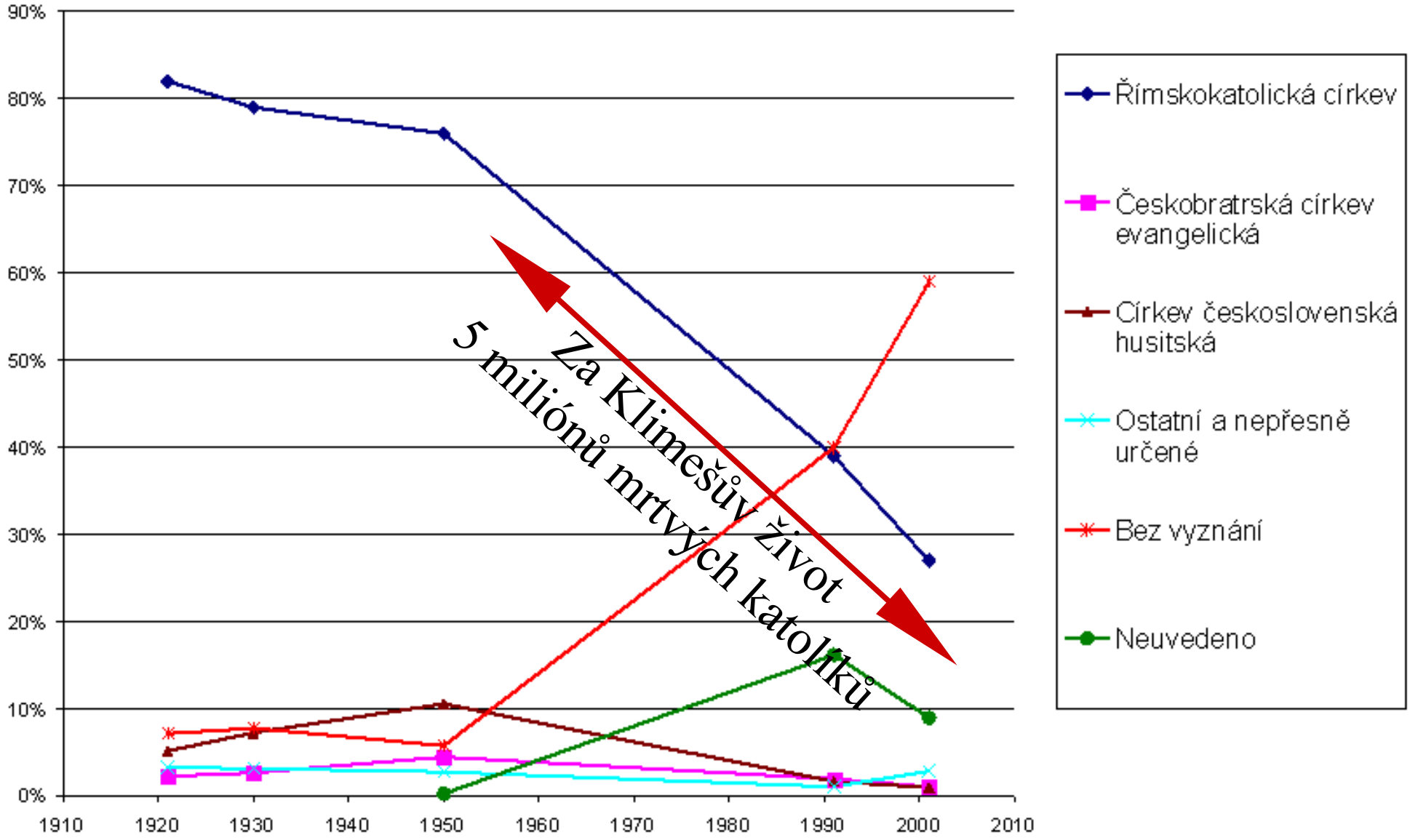

Trojgenerační odpady od víry.

Pochopitelné tvrzení

Společnost kolabuje – církev jde s ní ...

Společnost ubývá tempem 30 % za generaci žen (úhrnná plodnost je okolo 1,3 dítěte na ženu).

Církev kolabuje tempem 1 % ČR za rok, tzn. za život Klimeše opustilo církev 5 000 000 Čechů.

Otázka, výzva?

Musí církev společnost v hroucení předbíhat?

Je to zákonitost nebo situační jev?

Úkolem věřícího je tento proces brzdit

Jako prorok Jeremiáš vidíme likvidaci Božího lidu v přímém přenosu.
Jako prorok Jeremiáš by měla církev doprovázet tuto společnost ke konci.

Osnova

A) Sexuální skandály
B) Předmanželský sex
C) Rozvody

Když sůl ztratí chuť, k ničemu už se nehodí, než aby se vyhodila a lidi po ní šlapali

Aktuální sexuální skandály = Výzva k pokání

Zbytečně jsem před 15, 20 let o tom psal biskupům, i s nimi o tom hovořil.

Autentické výroky našich biskupů:

Církev se stěhuje z Evropy do Afriky. (T.Š.)

Takových je [nemanželských dětí kněží] (K.H.)

Já za svými muži stojím. [O knězi, který zneužil mnoho žen.] (J.V.)

Má kněze, který se s kazatelny přihlásil k dítěti, je z toho nešťastný, protože ho musí suspendovat. Správně se měl vyzpovídat a dál fungovat jako kněz. Slib celibátu a kněžské svěcení jsou důležitější než to, aby to dítě mělo funkčního otce. To dítě má matku a to mu stačí. (P.P.)

Na obhajobu

Staví se k sexuálnímu zneužívání a nemanželským dětem vcelku stejně jako naše policie a soudy (viz Kulínský).

U sexuálních deliktů není dobré dávat tzv. šance, jak je zvykem, ale naopak dávat lhůty na způsob karantény.

http://klimes.mysteria.cz/clanky/teologie/sexualni_skandaly_v_cirkvi.htm

http://diplomka.klimes.us

Měl jste rakovinu? Je tu nebezpečí relapsu. Dva tři roky nemůžete adoptovat dítě

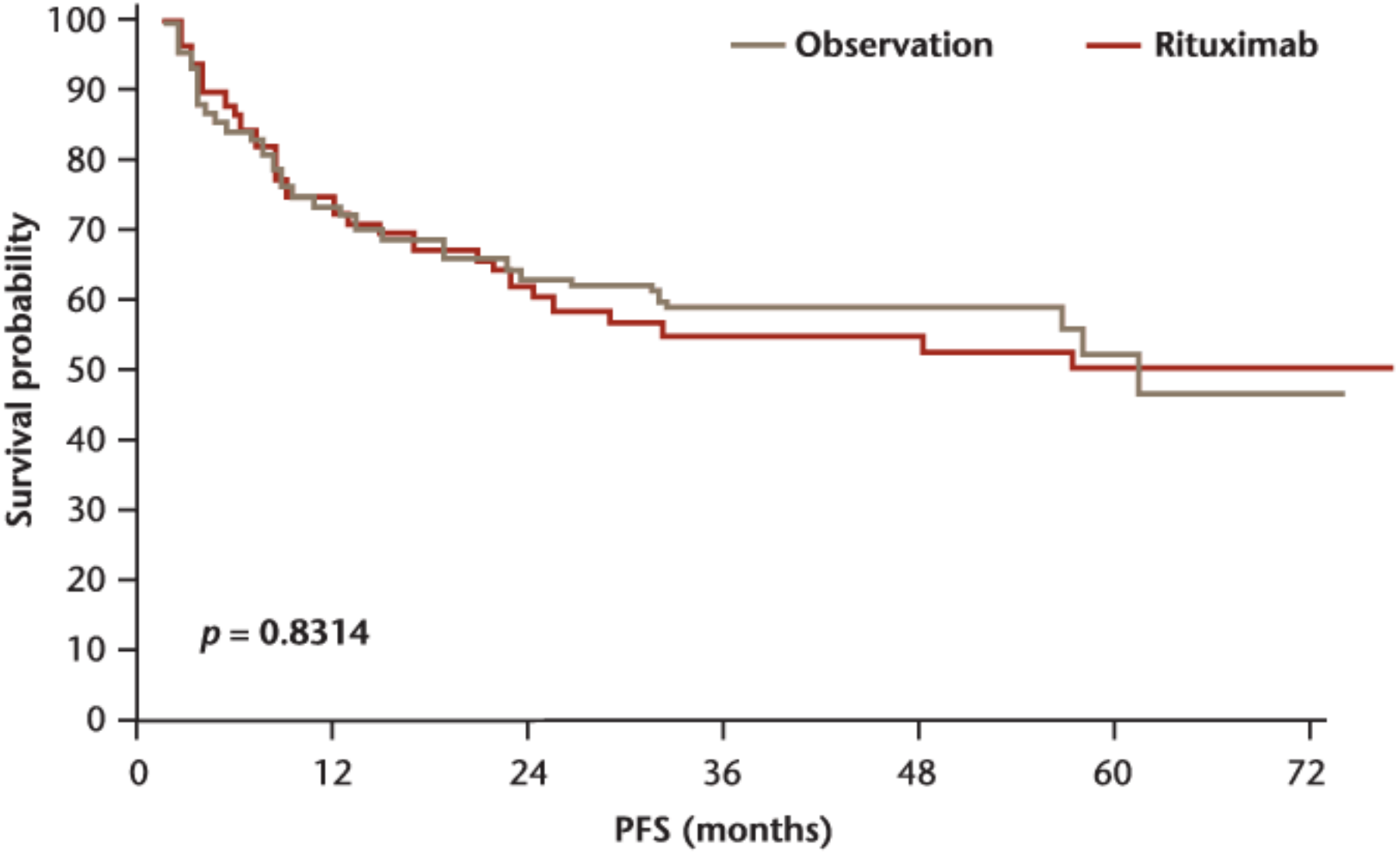

3. rok začíná tzv. plato. Riziko relapsu je už jen malé. Dohled celoživotní.

Opatření – probační lhůta, karanténa

Problém duchovního	Délka pauzy – karanténa, suspendace
Onanie, snění o nevěře, citová zamilovanost, flirt, sledování pornografie...	Řešit pomocí morálky, psychoterapie. Hledat zdroj osobní chronické nespokojenosti, která toto puzení živí.
Úmrtí partnera (ovdovění)	Dodržet roční vdovský čas, ale může průběžně pokračovat duchovní službě.
Dokonaná nevěra (mimomanželský sex), ke které se duchovní sám přihlásí v rámci účinné lítosti, ať se zamilovaností či bez (např. s prostitutkou), bez ohledu na počet pohlavních styků, popř. sexuální orientaci	Roční pauza, suspendace (Zamilovanost je porucha emocí, trvá okolo tří měsíců. Rok je dostatečná doba na rekonvalescenci. U jednorázových selhání by se dala tato lhůta zkrátit pomocí dispenzu, ne však méně než na zmíněné tři měsíce.)

Problém duchovního	**Délka pauzy – karanténa, suspendace**
Duchovní sice sám nezneužívá, ale vědomě, byť pasivně kryje jiného kolegu, který zneužívá děti (oznamovací povinnost do 15 let).	Roční pauza – zjevně má raději své kamarády než církev a než oběti, které mu mají prvořadě připomínat Krista.
Rozvod duchovního vcelku bezkonfliktní	Pět let pauza (doba rekonvalescence z vážného vztahu)
Konfliktní rozvod bez války o děti (věc hlasitě veřejná)	Deset let pauza
Válka o děti vleklá	Patnáct let pauza (než je dětem 20 let)
Nemanželské dítě, o které se může duchovní starat, protože matka dítěte by ho chtěla za muže	Dvacet let pauza (dospělost dítěte) za předpokladu povinného celibátu.
Sex s nezletilcem bez ohledu na orientaci	Dvacet pět let

Kdo plní církev?

Církev se plní především výchovou dětí v křesťanských rodinách a konverzemi v adolescenci.

Pak je pár nevýznamných konverzí okolo (krize) středního věku – bilanční.

Návraty k víře v pozdním věku. To jsou ti, kteří v dětství praktikovali, ale vychovali nevěřící děti, takže tyto konverze jsou bez vlivu na růst církve.

Počet dětí u věřících versus nevěřících

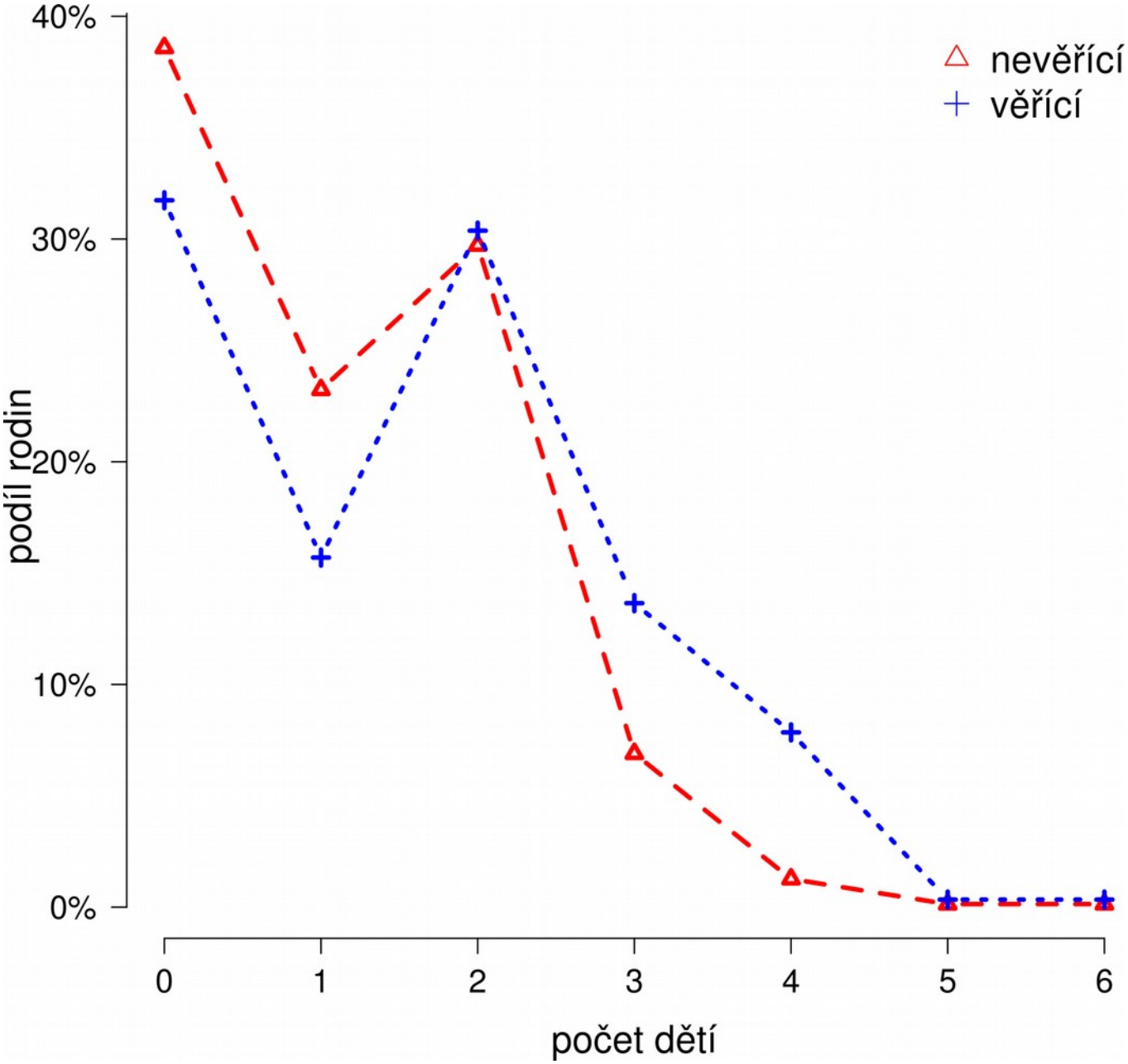

Ano věřící mají systematicky více dětí, ale optimálních 3-4 má pouze něco přes 20 %.

Jinými slovy tímto církev nenaplníme.

Otázka 1: Co s adolescentními konverzemi?

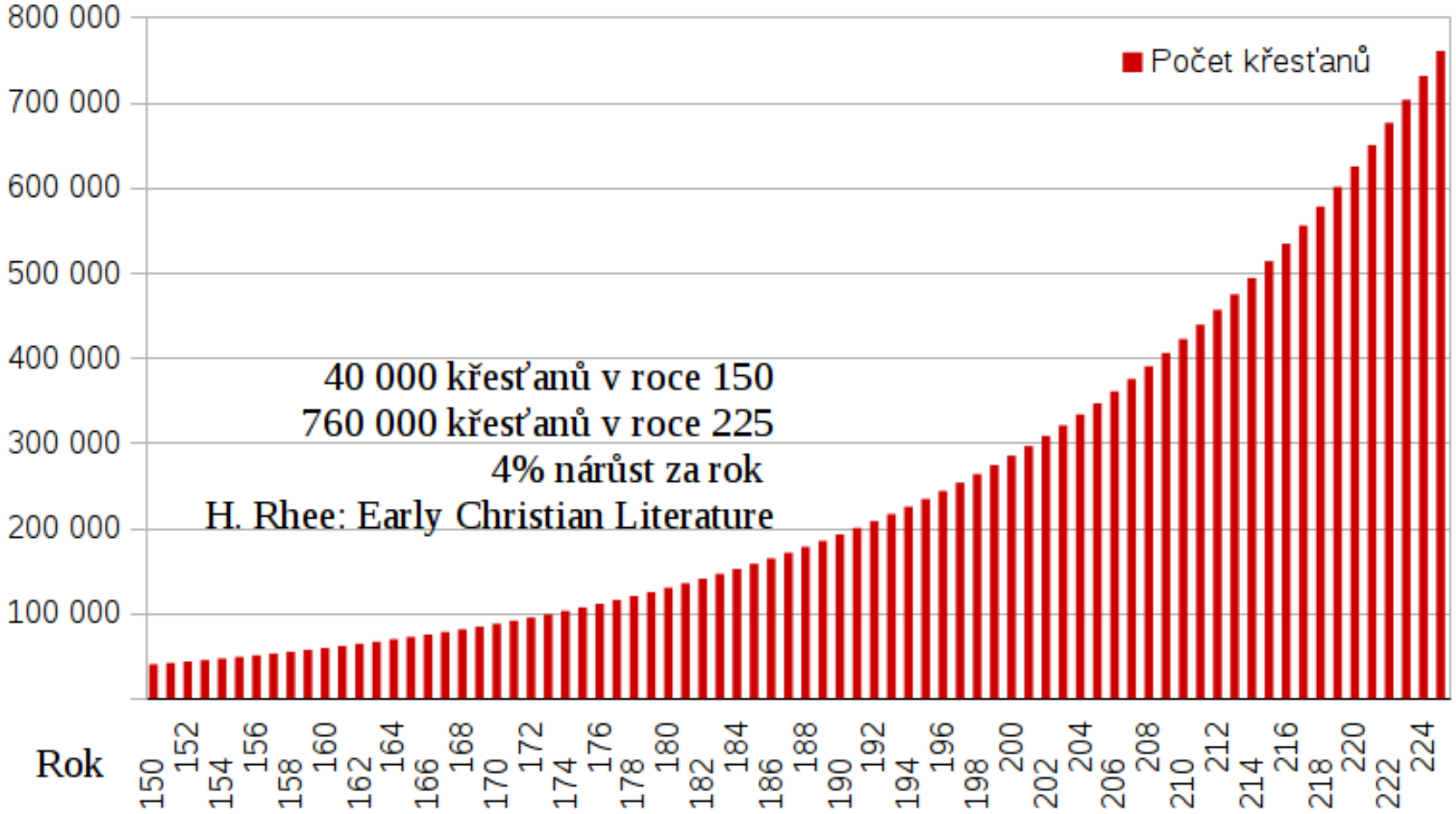

celková populace řř: 50 milionů

Tímto tempem by za dalších sto let roku 325 měli křesťané 76%. Reálně prý měli 30%.

"Podle odhadů stoupl počet křesťanů za necelých sto let téměř dvacetinásobně z předpokládaných asi 40 000 kolem roku 150 na 760 000 v roce 225, i tak ale představovali necelých 1,5 % celkové populace římské říše"

P. Kitzler (vyd.): Příběhy křesťanských mučedníků

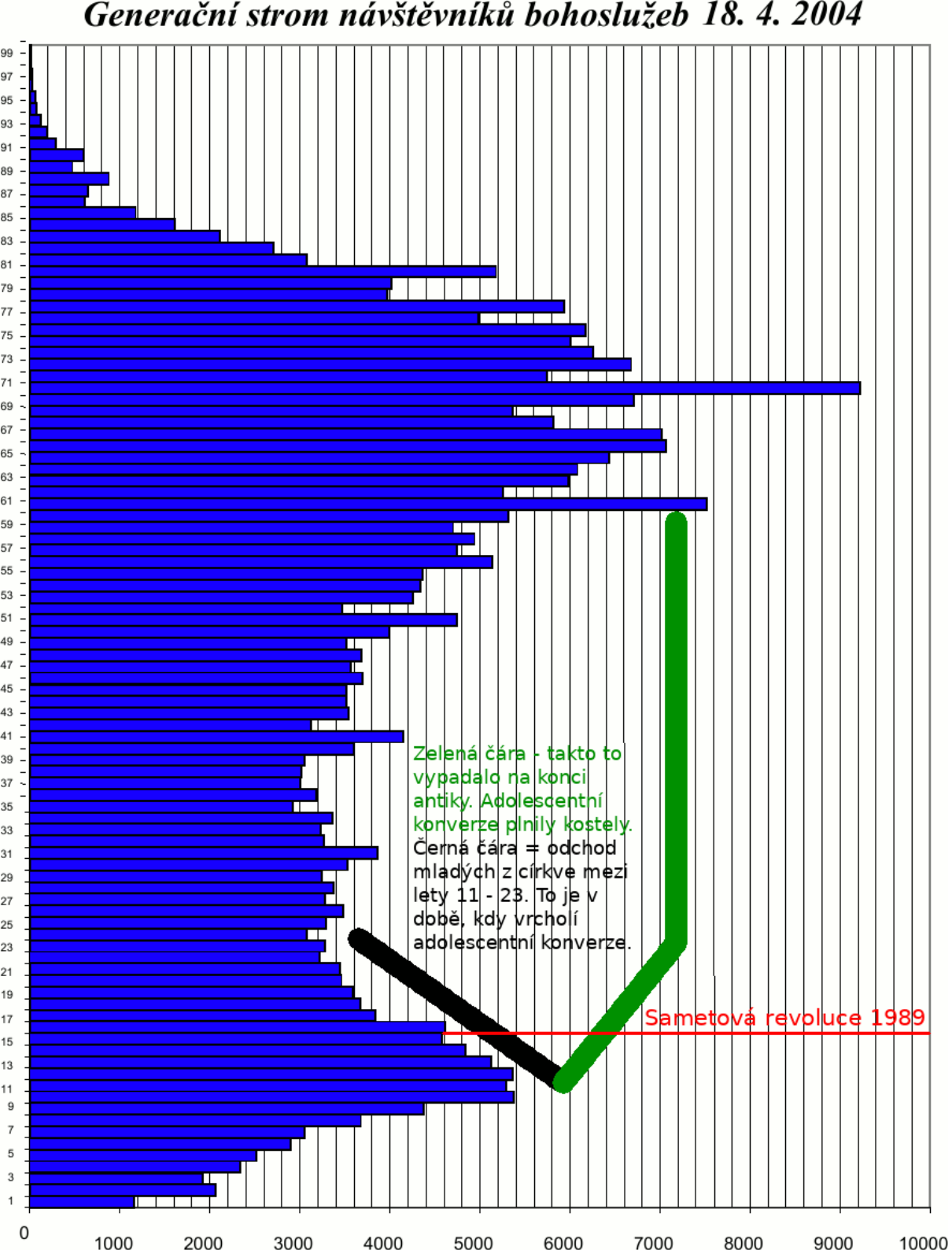
Generační strom návštěvníků bohoslužeb 18. 4. 2004
Zelená čára - takto to vypadalo na konci antiky. Adolescentní konverze plnily kostely.
Černá čára = odchod mladých z církve mezi lety 11 - 23. To je v době, kdy vrcholí adolescentní konverze.
Sametová revoluce 1989
0
1000
2000
3000
4000
5000
6000
7000
8000
9000
10000

SČÍTACÍ LÍSTEK
ARCIDIECÉZE PRAŽSKÁ
02111
duchovní správa
Praha-Dejvice
(sv. Vojtěcha)
Každá osoba přítomná na této bohoslužbě odevzdá 1 lístek.
Samostatný lístek odevzdejte také za každé přítomné dítě.
Budete-li dnes na další bohoslužbě, druhý lístek si již neberte.
výdělečně činný
muž
ANO
NE
žena

Dnes jdou adolescentní konverze opačným směrem, od církve pryč k jiným ideologiím

Zelená čára - takto to vypadalo na konci antiky. Adolescentní konverze plnily kostely.

Černá čára = odchod mladých z církve mezi lety 11 - 23. To je v době, kdy vrcholí adolescentní konverze.

Předmanželský sex mladých

Neřešitelný problém, pokud se budou brát okolo 30 let.

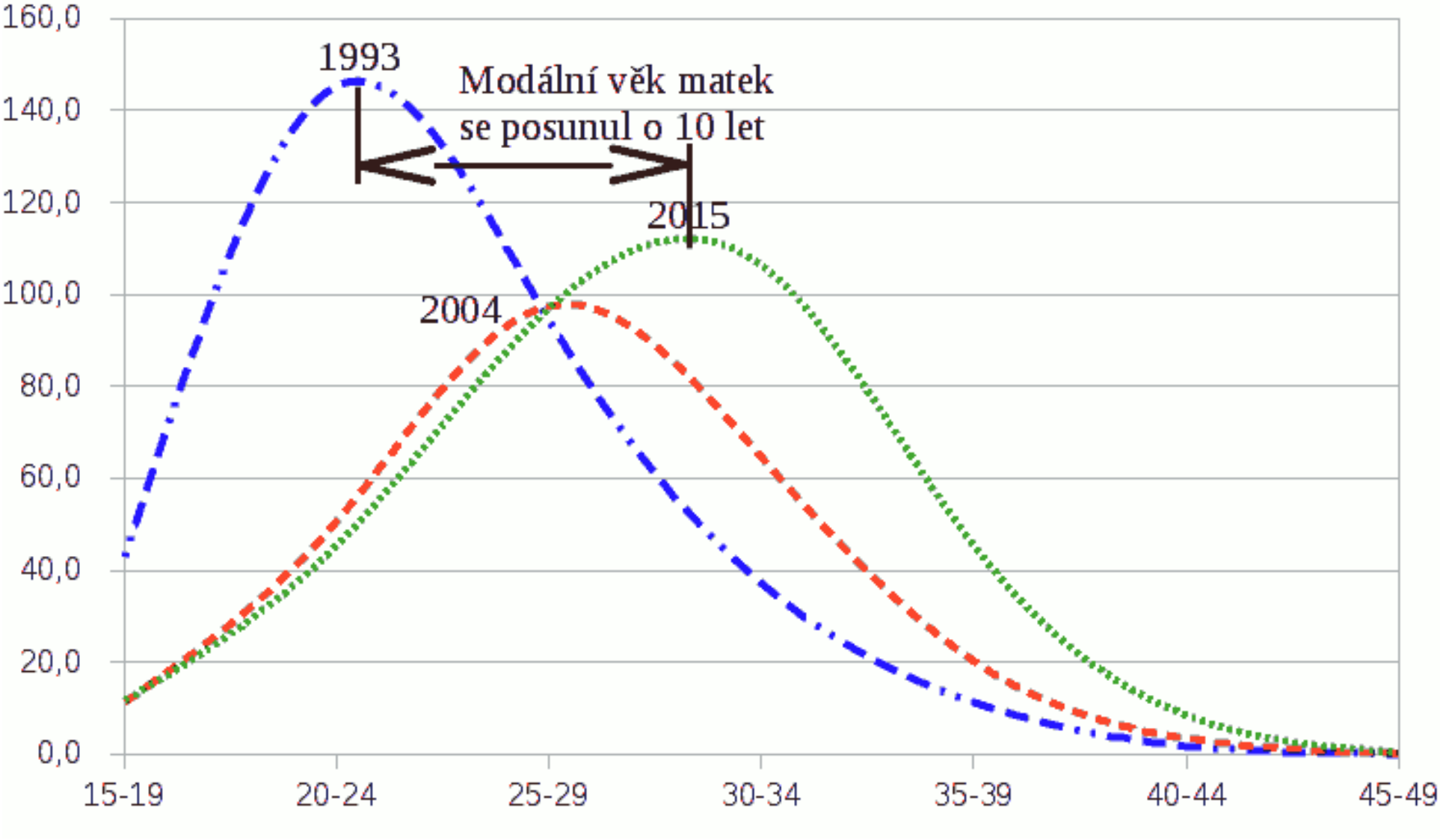

U nereprodukčních vztahů není rozdíl mezi věřícím a nevěřícím

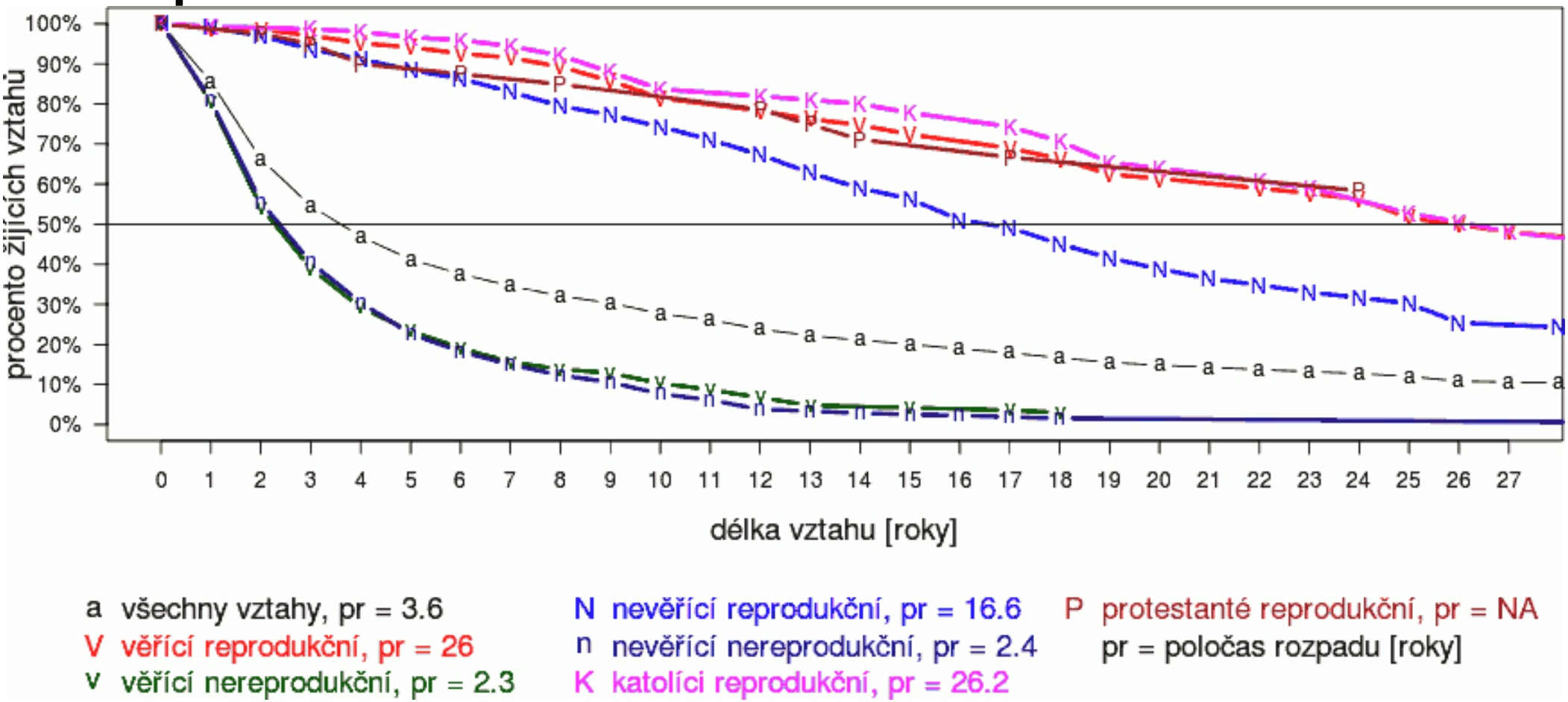

Brát se mladý, nemít děti a spoléhat, že Bůh to nějak zařídí – je opovážlivé spoléhání na Boží milost

Lži u církevních rozvodů: „Nikdy jsme nebyli manželé...“

Pokud lidé nechtějí mít brzo děti, není dobré uzavírat manželství s celoživotním závazkem.

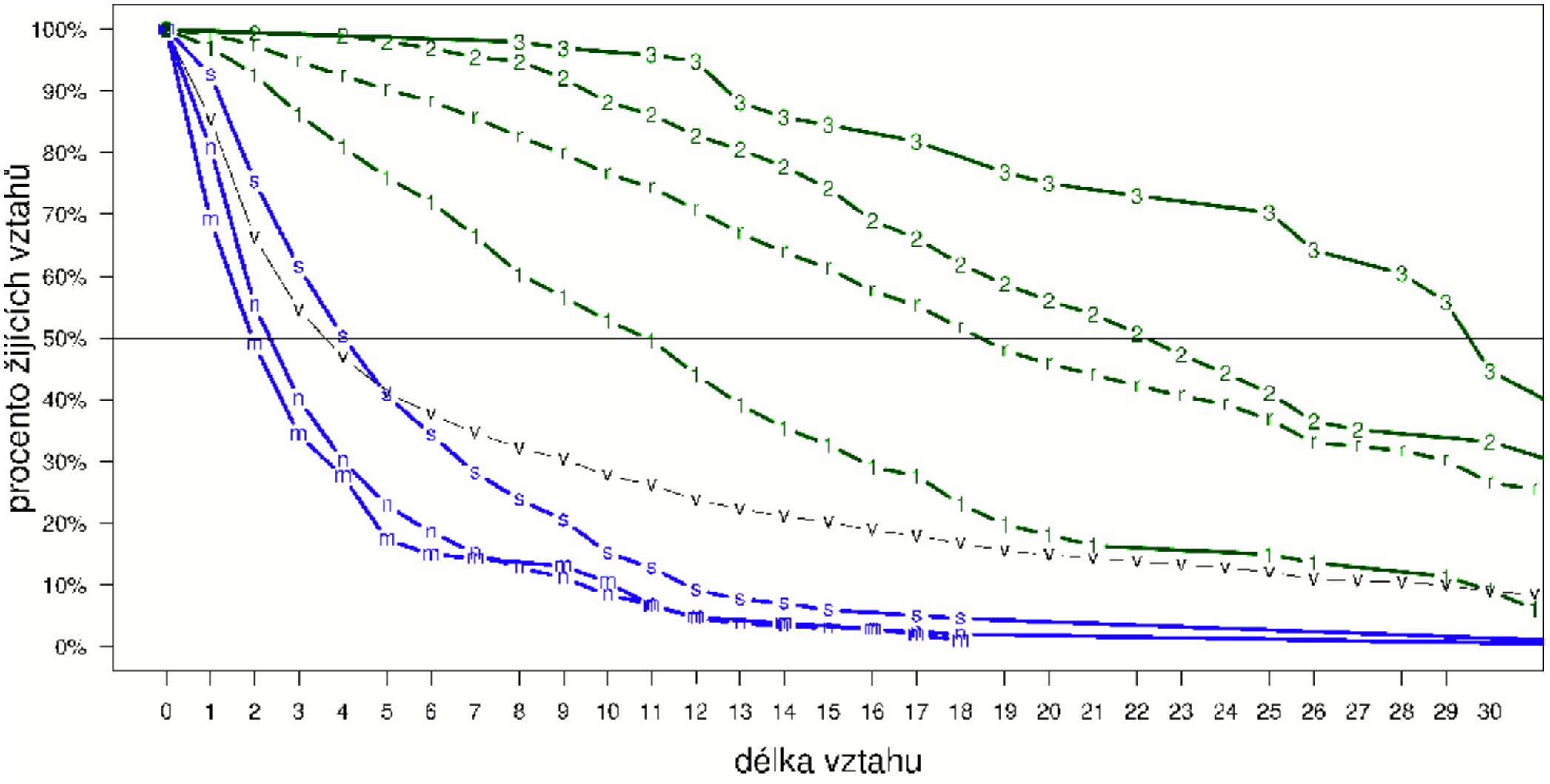

n nereprodukční, pr = 2.3
s sestěhování nereprodukční, pr = 4
m milenecký, paralelní, pr = 1.9

1 jedno dítě, pr = 10.9
2 dvě děti, pr = 22.2
3 tři děti a víc, pr = 29.5

r reprodukční, pr = 18.4
v všechny vztahy, pr = 3.6
pr = polocas rozpadu [roky]

Transgenerační zpětná vazba

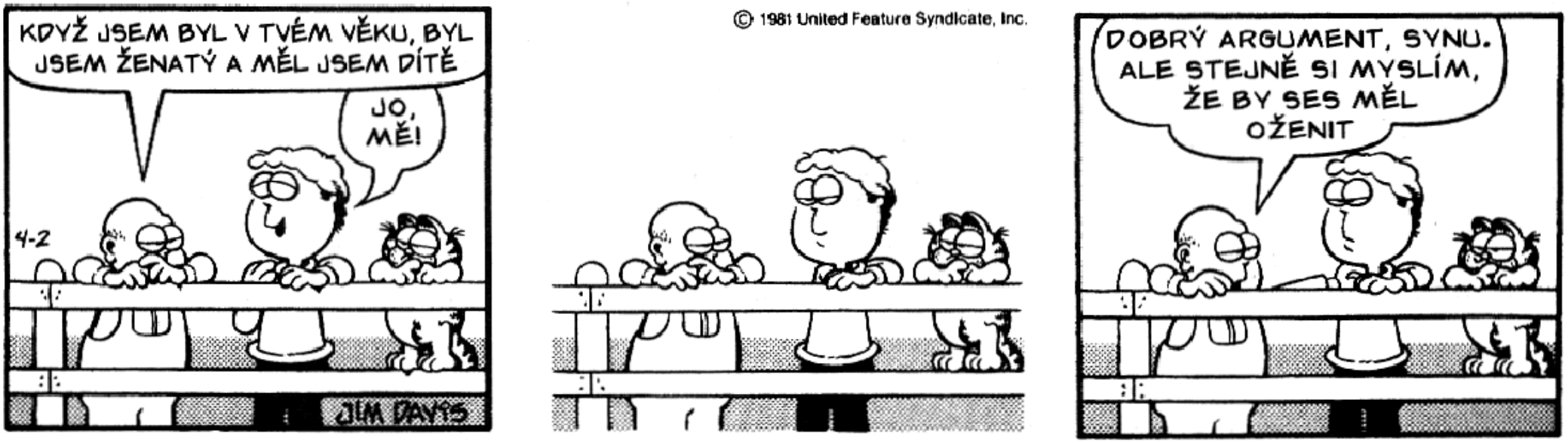

Otec zprostředkovává synovi životní zážitky, které ve svém věku ještě nemůže několik dekád mít.

Oprášit institut zásnub

Vztahy na zkoušku a sex před svatbou u věřících

http://klimes.mysteria.cz/clanky/psychologie/vztahy_na_zkousku/

Doporučení pro mladé

Když už nemáte na to, abyste dodržovali předmanželskou abstinenci, pak omezte sex pouze na dlouhodobé partnery.

Nelezte do postele s nikým, s kým si nedokážete představit dlouhodobý vztah (>1 rok):

Chci s tímto člověkem chodit alespoň déle než rok?

Pokud ano, tak budiž jděte do postele (když jinak nedáte).

Tato zásada je tím novým pružným, měkkým měchem, který dokáže zachovat mladé víno v rozumných mezích.

Institut zásnub je rozumným opatřením bránící promiskuitě – návrh

Mezi studenty koluje pořekadlo, že *po škole se páry buď vezmou, nebo rozejdou* (http://prechozenevztahy.klimes.us). My chceme je zachovat, protože většina z těchto rozchodů je zcela zbytečných.

Důvod je empirický - vztahy se nás neptají, proč odkládáme reprodukci, přecházejí se a rozpadají, ať jsou důvody objektivní či subjektivní. Rozpadají se i neplodným párům, které za nic nemohou.

Cílem je podpořit všechny dílčí pozitivní jevy a brzdit negativní.

Zásnuby jsou analog, možná přímo forma **nesvátostného manželství** – i tam je dovolený ne hříšný sex mimo svátostné manželství.

Zásnuby by vznikaly i zanikaly oficiálně - veřejným oznámením církevnímu společenství při mši.

Po roce (půl roce?) vztahu se mladý pár dostaví za svým pastorem či farářem s tím, že se chtějí zasnoubit, ale že z rozumných důvodů nemohou mít toho času děti, a tedy ani svatbu.

Duchovní vůdce s nimi probere, jak to vidí do budoucna - kdy končí školu ap. Pak by jejich **zásnuby veřejně oznámil, popř. požehnal vhodným obřadem** (čili vzniklo by nesvátostné manželství neexistující před státem).

Mladí by dostali **dispens od sexu**, tzn. že spolu mohou od nynějška oficiálně spát s tím, že do roka po té, co pomine překážka bránící v pořízení rodiny se řádně, svátostně vezmou a nebudou se bránit založení rodiny tak, aby minimalizovali následky případného přechození vztahu.

Se zásnubami v kostele by samozřejmě šly tři podmínky:

A) společné bydlení (sdílet lože a stůl)

B) věrnost (žádný flirt s kamarádkami)

C) teoretická příprava na manželství s místním farářem či pastorem.

Farář může bez sankcí **zrušit zásnuby oficiálně vyhlášením v kostele po šesti měsících, co jeden ze snoubenců doručí faráři žádost. Před vyhlášením konce vztahu farář zkontaktuje pár a přesvědčí se, že vztah je skutečně dlouhodobě rozpadlý.** Za datum ukončení zásnub by se ale považoval datum doručení žádosti faráři.

Šest měsíců je doba tzv. poruch přizpůsobení, čas který krotí horké hlavy a je známkou, že se jedná o vážně míněný rozchod a po tuto dobu také má farář možnost pastoračně pracovat s párem.

Obnova zásnub toho samého páru (i po více než půl roční pauze) musí být bez lhůt, protože je to známka toho, že pár překonal krizi vztahu. To samozřejmě za podmínky, že mezi tím neproběhlo zasnoubení s jiným člověkem.

Další zásnuby jsou možné nejdříve za rok od ukončení předchozích zásnub, tzn. po uplynutí "vdovského" času, tzn. je v zájmu věřícího člověka ukončit zásnuby oficiálně, protože od podání žádosti o zrušení zásnub ho čeká rok sexuální abstinence.

Zásnuby s dispensem připouštět pouze z objektivních důvodů

- Subjektivní důvody u lidí zralého věku (>23 let), např. "já se ještě na manželství/rodinu necítím", by se nepřipouštěly.
- U zralých lidí, u kterých je jediným důvodem "ještě se pořádně neznáme", bych toleroval dispens maximálně na rok a půl, zkrátka do dvou let by musela být svatba.
- Hlavní skupinou, které by se tento dispens týkal, by byli vysokoškoláci. Měl by se týkat hlavního titulu (Mgr./Ing.), ale ne už doktorátů, atestací, praxí ap.
- Dispens by se dal protáhnout z rozumných důvodů o půl roku, ale ne o roky.

- Dostatečným důvodem by neměla být hypotéka, bydlení, zaměstnání, vztah na dálku a jiné pseudoargumenty, které naopak svědčí o nedostatku motivace uspořádat si život tak, abych mohl vstoupit do řádného manželství a založit rodinu.

- Rozhodně bych nepoužíval tento dispens u lidí ještě nerozvedených, protože by takto církev legalizovala cizoložství a bigamii. V naprosté většině případů nemají ještě nerozvedení vyřešené své citové vazby k expartnerům, nebo u nich vztah ještě trvá v nějaké zdegenerované podobě (válka o děti, majetek). *Prostě problémy církevního rozchodu je třeba řešit jiným způsobem a zásnuby s dispensem je třeba vyhradit pouze pro případy, kde se neřeší předchozí manželství.*

Chybí teologická koncepce církevního rozvodu!

http://klimes.mysteria.cz/clanky/teologie/koncepce_cirkevniho_rozvodu.htm

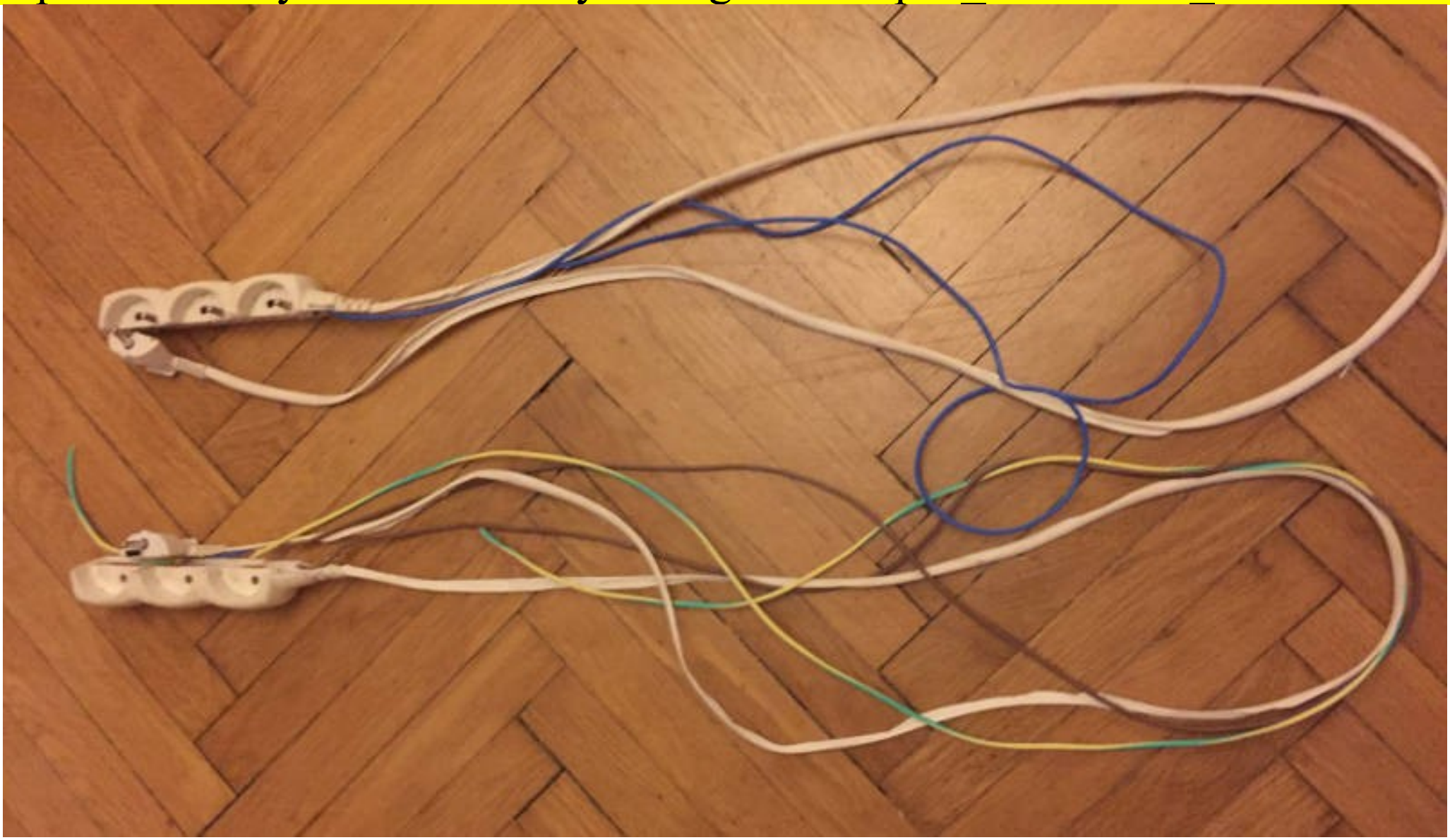

Co Bůh spojil člověk nerozlučuj!

Mt 19, 2-12: Přišli k němu farizeové a pokoušeli ho: "Je dovoleno propustit manželku z jakékoli příčiny?"

Odpověděl jim: "Nečetli jste, že Stvořitel od počátku 'muže a ženu učinil je'? A řekl: 'Proto opustí muž otce i matku a připojí se k své manželce, a **budou ti dva jedno tělo**'; takže již nejsou dva, ale jeden. A proto **co Bůh spojil, člověk nerozlučuj**!"

Namítnou mu: "Proč tedy Mojžíš ustanovil, že muž smí propustit svou manželku tím, že jí dá **rozlukový lístek**? (Dt 24,1)"

Odpoví jim: "Pro tvrdost vašeho srdce vám Mojžíš dovolil propustit manželku. Od počátku to však nebylo. Pravím vám, kdo **propustí svou manželku z jiného důvodu než pro smilstvo a vezme si jinou, cizoloží**."

Učedníci mu řekli: "Jestliže je to s mužem a ženou takové, pak je lépe se neženit."

On jim odpověděl: "Ne všichni pochopí to slovo; jen ti, kterým je to dáno. Někteří nežijí v manželství, protože jsou k tomu od narození nezpůsobilí; jiní nežijí v manželství, protože je nezpůsobilými učinili lidé; a někteří nežijí v manželství, protože se ho zřekli pro království nebeské. Kdo to může pochopit, pochop."

Slovu "smilstvo" odpovídá řecké "porneia – πορνεια"

Ježíš se odvolává na Genesis a argumentuje biologicky – jedním organismem.

"Smilstvo, porneia – πορνεια" nebylo jen manželství mezi pokrevně příbuznými (krvesmilstvo) či sex mezi neprovdanými, ale jakýkoli **brutální, zpravidla sexuální čin proti manželství**.

Vztah se dá zmasakrovat tak, že se manželství zabije.

Jedna moje klientka používala o takových činech svého manžela termín, který se mi zalíbil, a tak ho sám používám: *Masakr vztahu*. To je to, co myslím měl Ježíš na mysli.

Masakr vztahu (porneia) je proto co do tíže srovnatelně závažný hřích, jako kdyby manžel svou manželku zavraždil.

Nerozlučitelnost manželství je empirický fakt

Lidé se umějí rozejít fyzicky, ale ne psychicky.

„Měla jsem nyní rozhovor se svým prvním manželem ohledně navýšení výživného na Martina, to, že nesouhlasí a bude soud, mě moc nepřekvapilo, ale co nechápu, že začal na mě do toho telefonu bezdůvodně řvát, že z něj dělám blbce a pitomce a vyčítat mi, že jsem mu kdysi před x-lety řekla, že je nýmand (moc si to nepamatuji, ale myslím, že je to tak 10 let).

Pak vyčítal, že jsem na něj celou dobu srala, nikdy jsem s ním nic neřešila ani ohledně Martina, a vždycky jsem si vše dělala podle svého a Franta mi v tom pomáhal. Přitom mě před Frantou pomlouvá, i mu kvůli tomu extra volá, aby mu sdělil dojmy z našeho ani ne dvouletého manželství. Když jsem se ho ptala, proč mi nadává, tak asi třikrát 19 mi zopakoval, že jsem mu úplně ukradená a je strašně rád, že již se mnou není. Vůbec to nechápu, po 16 letech od rozvodu???“

Stejně tak je empirickým faktem, že některá manželství jsou už zaniklá psychicky i fyzicky

Ježíš v rozhovoru se saducei říká, že po smrti se lidé nežení a nevdávají (Mt 22, 23-30). Jinými slovy **život toho organismu, kterému se říkáme manželství, je sice chráněný Bohem, ale není to život či organismus nesmrtelný, jako je lidská duše.**

Člověk/církev ho nemá ani neumí ukončit, ale **co brání, aby konstatovala jeho smrt v těch případech, kdy je prokazatelně mrtvý?**

Lékaři též není dovoleno člověka zabít, ale může konstatovat jeho smrt - ohledání mrtvoly.

Podobně lidé, např. církevní soud, mohou konstatovat smrt vztahu, pokud nastala.

Vztah ale jen tak neumírá. Pokud zanikl během života partnerů, tak na tom má někdo vinu. Někdo musel ten vztah zmasakrovat. To mohl být někdo z partnerů, nebo i lidé z okolí, např. nucené odtržení partnerů.

Úkol církevního soudu

a) **rozlišit vinnou a nevinnou stranu**, popř. zda oba nenesou podstatnou část viny.

b) konstatovat, **zda manželství ještě žije**, byť už jen ve zlém (něco jako ohledání mrtvoly lékařem - konstatuje smrt). Pokud žije, tak není možno ho rozvést (Boží rezervát). Žadatel o rozchod by pak musel počkat ještě třeba 3 roky na nové přezkoumání.

c) **vynést délku pokání, epitimie**.

Literatura

http://klimes.mysteria.cz/clanky/teologie/sexualni_skandaly_v_cirkvi.htm
http://diplomka.klimes.us
http://klimes.mysteria.cz/clanky/psychologie/vztahy_na_zkousku
http://prechozenevztahy.klimes.us
http://klimes.mysteria.cz/cl anky/teologie/koncepce_cirkevniho_rozvodu.htm

http://www.klimes.us
http://hosana.klimes.us
http://betlemskahvezda.klimes.us
http://eucharistie.klimes.us
http://postavy.klimes.us
http://kristus.klimes.us
http://noty.klimes.us
http://nemocapsychika.klimes.us
http://pocitacovazavislost.klimes.us
http://domeny.klimes.us

Jsou chvíle, kdy je moudré se držet ve stádě
byť by to bylo stádo blbců...
Děkuji Vám za pozornost
www.klimes.us
PF 2017
Klimešovi

Sexuální skandály kněží v církvi

PhDr. Mgr. Jeroným Klimeš, Ph.D. www.klimes.us 2018-08-21

Dotaz: Odhalených skandálů katolických kněží, kteří zneužívali svého postavení a nezvládali svou sexualitu, jako by nemělo konce. Ale ani my v Církvi bratrské nejsme vůči nezvládnuté sexualitě imunní. Jak zvládat sexuální pokušení, které začíná církevnímu služebníku přerůstat přes hlavu, co byste doporučil a jak čelit selhání, které se stane, a vyvarovat se tak pokrytectví?

Je třeba rozlišovat tzv. sexuální závislost (sexual addiction) od případů, kdy se kněz obyčejně zamiluje (viz moje diplomka). To první je chronická porucha a je velmi obtížně léčitelná, či spíš až neléčitelná. Nežádoucí zamilovanost taky dokáže napáchat hodně škody, ale v zásadě je to přirozený, dočasný proces.

Sexuální závislost

Pokud se jedná o sexuální závislost, naprosté minimum postižených si zachová na svou poruchu křesťanský náhled a zdravý odstup od ní (egodystonii). Většina je s ní identifikovaná (egosyntonní), například jeden řeholník, který si udržoval harém milenek, prohlásil: „Jsem muž, a tak musím mít milenky.“ To, že je to v přímém rozporu se slibem čistoty, ukazuje, jak jeho vědomí i identita jsou nesourodě rozpadlé, jak to ostatně bývá i u jiných drog. Zde musejí mít rozum jeho nadřízení a kolegové kněží. Jenže to jsou jeho kamarádi, spolužáci. Kněží je málo... Proto se dělají nezdravé ústupky – o hříších svých kolegů se ví, ale kolektivně se kryjí. Varovné zprávy od běžných věřících se ignorují, tak to zhusta končí veřejným skandálem, který poškodí všechny křesťanské církve. Faktem je, že věřící obvykle své církevní nadřízené informují, ale pokud tito nereagují, tak už věřící dál nepodnikají další kroky na ochranu obětí kvůli mechanismu rozptýlené odpovědnosti. U sexuální závislosti je prognóza špatná, dotyčný by rozhodně neměl zůstat v duchovní službě, často ani v církvi. Laici se domnívají, že tato porucha má něco společného s celibátem. Není tomu tak. Trpí jí v různém procentu i ženatí muži a ženy.

Prevalence sexuálních úchylek v populaci a mezi kněžími

V obecné populaci se odhaduje prevalence těchto sexuálních poruch v řádu jednotlivých procent (cca jeden z padesáti – 2 %). V kněžské populaci se shodně předpokládá jejich vyšší zastoupení (těžko odhadnutelné). Těžko též odhadnout, u kolika z nich se tyto sklony manifestují kriminálním chováním. To budou jistě jednotky promile, tzn. jeden ze sta až tisíce kněží, ale v absolutních číslech v ČR je už toto hodně (jistě přes deset duchovních). Nota bene, že jedno promile ČR je 10000 lidí. Absolutní čísla ale nejsou tolik zajímavá. Důležitější je otázka, jakou praktickou metodiku by měly církve používat k eliminaci těchto nemocných z duchovního stavu.

Chybí jednotná a oficiální metodika, jak biskupové mají postupovat u těchto poruch

U rakoviny nám nikdo na světě neřekne, tím méně nezaručí, že se rakovina už nevrátí. Ale u rakoviny víme, že pravděpodobnost relapsu rychle klesá s roky. Když někdo byl bez relapsu deset let, je už malá pravděpodobnost, že se rakovina vrátí. Ve stejném typu nejistoty jsou duchovní představitelé vůči svým kolegům se sexuálními selháními.

Zde je třeba zdůraznit, že nikdo netuší, co v budoucnu postižený člověk udělá – bohužel ani on sám. Tedy stejně jako nikdo nedá rodičům dítě do adopce rok po rakovině, tak od církevních představitelů do

nebe volající bezohlednost vůči věřícím, když duchovního se sexuálním problémem přemisťují do jiné farnosti rok po jeho byť neprovaleném pedofilním selhání a dávají mu „šanci“.

Normální zamilovanost

U normální zamilovanosti jak kněze s celibátem, nebo pastora s manželkou, je prognóza lepší. Normální zamilovanost má totiž charakter poruchy hypomanie a trvá okolo tří měsíců, takže pokud je z toho veřejný skandál, tak je nejlepší postavit daného člověka na rok mimo službu (suspendovat), a pak po roce s průběžnou terapií udělat bilanci. Buď se to uklidní, nebo to přeroste v chronický problém, pak samozřejmě je nejlepší postavit dotyčného mimo duchovní službu. To se týká i vleklých válek o děti. Války o děti jsou též dočasná záležitost, zpravidla za 15 let se to uklidní, pak udělat bilanci.

Opravdu antikřesťanskou, hříšnou praktikou je zvyk katolických kněží vykašlat se na vlastní nemanželské děti, aby mohli trapně hlásat radostnou zvěst o tom, jak se na Ježíše jeho vlastní Otec v nebesích nevykašlal a sehnal mu adoptivního otce, Josefa.

Složité jsou hraniční případy mezi zamilovaností, sexuální závislostí a ideovými konverzemi (odpad od víry). Vždy je ale lepší sporné případy řešit nejprve suspenzí – na poruchy emocí stačí rok, pak bilance nadřízených a rozhodnutí. Pokud se vrátí do služby, je důležitý zvýšený dohled nadřízených a souběžná terapie. Většinou by opět měl stačit rok, zda se neobjeví relaps.

Geografická terapie a vydírání biskupů

Naprosto mimo zdravý rozum je mnoho století trvající praxe katolické církve, které se v literatuře ironicky říká „geografická terapie“. Když kněz zneužívá děti, tak se okázale kaje před biskupem a ten ho pak strčí do jiné velmi vzdálené farnosti, kde ale nikdo věřící nevaruje, že jejich děti se dávají napospas nefalšovanému pedofilovi. Toto kolečko se za život postiženého kněze mnohonásobně opakuje a dávají se mu tak další a další „šance“ zneužívat děti pod pláštěm církve.

Znám jeden takový případ kdysi vcelku populárního kněze, jehož následky jsem se snažil asi marně sanovat – debaklové manželství jím kdysi roky zneužívaného ministranta. Zde je problém, že veřejná popularita takového kněze je často větší než popularita biskupa, který by ho i rád odvolal. Navíc postižení kněží znají jiné podobné případy, jako jsou oni (který aktivní věřící by je taky v církvi neznal), a tak vyčítají biskupovi, nebo ho i přímo vydírají, že pokud je odvolá, tak oni řeknou veřejně, co vědí. Takže není nic lehkého odvolat zatvrzelého kněze, který si postaví hlavu, protože se děsí života mimo duchovní službu. V katolické církvi je nejlepší je posílat do kláštera, ale na druhou stranu – Ježíš byl tesař, sv. Pavel uměl stavět stany, sv. Petr byl zdatný podnikatel. Jen jejich dnešní učedníci, kteří je obdivují a hlásají jejich myšlenky, mají obě ruce levé a štítí se obyčejné práce.

Jak poznat blížící se nebezpečí?

Duchovní sám, pozná blížící se zamilovanost podle denního snění: Koho má v hlavě, když si večer lehne do postele, popř. při onanii. Varovná je změna záchytné postavy – místo o manželce sní o jiné ženě (Mt 5, 25). Síla zamilovanosti je v dospělém věku úměrná frustraci člověka, čím je nešťastnější či frustrovanější, tím je zamilovanost silnější a neovladatelnější. Například těžko řešitelné jsou případy, kdy žena má k sexu chladný vztah a pastor si připadá mnoho let víceméně jako vdovec. Jsou lidi, pro které je to dlouhodobě nesnesitelné utrpení (1 Kor 7, 5).

Ježíš měl učedníků pouze 72, a přesto je posílal po dvou. Katoličtí kněží se na fary umisťují po jednom, a tak trpí chronickou samotou na opuštěných farách a ztrátou smysluplnosti při správě vymírajících farností a nekončících opravách hroutících se kostelů. Tato existenciální frustrace s případnou krizí středního věku pak u mnohých rozpaluje snění o záchytné osobě a spouští zamilovanost do různých žen ve farnosti, samozřejmě i u řady z nich též do náhradních objektů – ministrantů, dětí ap.

Udělat koalici s církví proti své závislosti, nebo koalici se závislostí proti církvi?

Duchovní si často nemůže poručit, že se nezamiluje, ale pokud miluje církev, může s ní udělat koalici proti vlastní zamilovanosti či sexuální závislosti. Například požádá včas nadřízené o přemístění, nebo lépe o pauzu, aby církev nepoškodil. To znamená oficiálně odjede na „studijní“ cestu dřív, než je z toho průšvih. Když pak odejde z duchovní služby či se ožení, nebere se to jako selhání církve, kterou tak ochrání před pohoršením. Takto elegantně to roku 2005 udělal například P. Daniel Hermann, který býval mluvčím biskupské konference a dnes je politikem s osobním životem (viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Daniel_Herman). Jestliže sám Ježíš byl schopen si přiznat, že pro jeho církev bude lepší, když on – Boží syn – odejde (J 16, 7), tím spíš ti, kteří mají nějaký takový problém, by si to měli přiznat, že nejsou středem světa, že často budujeme Boží království naopak tím, že se vypaříme i se svým velkým egem.

Největší problém, na který výslovně poukazuje i sám papež, nastává, pokud se podobně zvrácení kněží začínají bez uzardění aktivně sdružovat a vytvářejí v rámci kléru kliky, které bojují ze zbytkem církve, navíc si mezi sebou sdílejí pornografický materiál dle svých preferencí. To už je vyslovený parazitismus na církvi těch, kteří více milují svou úchylku než Ježíše (viz výše zmíněná syntonie).

Rozvody a války o děti u pastorů

Jako katolík těžko mohu mluvit protestantům do jejich interní politiky, ale mohu-li, sdělím pouze svůj názor na rozvody pastorů. Sv. Pavel žádá od biskupů a jáhnů, aby byli nanejvýš jednou ženatí. Já bych budiž toleroval, když jsou jako vdovci vícekrát ženatí, ale ne rozvedení, protože rozvod velmi deformuje pohled člověka na partnerské vztahy. U rozvodů je třeba rozlišovat vinnou stranu (ne vždy je to navrhovatel rozchodu) a pokud existuje, tak i nevinnou.

Viděl jsem například manželství pastora, které rozpadlo, protože jeho žena prošla odpadem od víry. Nemohl s tím nic dělat, jen pasivně přihlížel k duchovní smrti té, kterou nejvíce miloval, a k tomu navíc ke smrti svého manželství. Dobrá, ale přesto by si měl dát od duchovní práce alespoň pět let pauzu (doba rekonvalescence z partnerské rozchodu). U případů, kdy pastor má na rozpadu svého manželství citelný podíl, by tato karanténa měla být výrazně delší – 10 až 15 let a následně bilance, jak se stabilizoval jeho život v této době. Na můj vkus všechny ne-katolické církve v ČR příliš brzo po rozvodu zapojují pastory zpět do duchovní služby.

Návrh délky karantény u sexuálních selhání

U sexuálních deliktů není dobré dávat tzv. šance, jak je zvykem, ale naopak dávat lhůty na způsob karantény. Osobně bych u duchovních v praxi bez ohledu na denominaci postupoval podle následující tabulky, která navrhuje rozumné lhůty suspenze na způsob (Lk 13, 8): „Pane, ponech ho ještě tento rok, až jej okopám a pohnojím...“ Lhůty považuji za rozhodně lepší řešení než geografickou terapii, okázalá

pokání s neúčinnou lítostí, a nebo osobní ad hoc intervence biskupů.

Jen předesílám, že karanténa není trest dotyčného. Karanténa je ochrana církve před duchovní nemocí. Moudrý stařec, když přestává vidět, dobrovolně odevzdává řidičský průkaz, páč více miluje lidi než volant – ani to není sebetrestání. Duchovní, který vidí, že přestává ovládat sex, tak dobrovolně jde na čas do ústraní, aby nepoškodil svou milovanou církev – tělo Ježíše, svého Pána. Konec konců tradice eremitů, poustevníků nebývala církvi cizí. Proč ji neoprášit? Každopádně Ježíš všem postiženým vzkazuje (Lk 22, 32): „Já jsem však za tebe prosil, aby tvá víra neselhala; a ty, až se obrátíš, buď posilou svým bratřím.“

Problém duchovního	**Délka pauzy – karanténa, suspendace**
Onanie, snění o nevěře, citová zamilovanost, flirt, sledování pornografie...	Řešit pomocí morálky, psychoterapie. Hledat zdroj osobní chronické nespokojenosti, která toto puzení živí.
Úmrtí partnera (ovdovění)	Dodržet roční vdovský čas, ale může průběžně pokračovat duchovní službě.
Dokonaná nevěra (mimomanželský sex), ke které se duchovní *sám* přihlásí v rámci účinné lítosti, ať se zamilovaností či bez (např. s prostitutkou), bez ohledu na počet pohlavních styků, popř. sexuální orientaci	Roční pauza, suspendace (Zamilovanost je porucha emocí, trvá okolo tří měsíců. Rok je dostatečná doba na rekonvalescenci. U jednorázových selhání by se dala tato lhůta zkrátit pomocí dispenzu, ne však méně než na zmíněné tři měsíce.)
Duchovní sice sám nezneužívá, ale vědomě, byť pasivně kryje jiného kolegu, který zneužívá děti (oznamovací povinnost do 15 let dítěte).	Roční pauza – zjevně má raději své kamarády než církev a než oběti, které mu mají prvořadě připomínat Krista.
Dokonaná nevěra viz výše, kterou odhalí někdo třetí	Tři roky pauza, neboť on sám neměl na účinné pokání sílu.
Rozvod duchovního vcelku bezkonfliktní	Pět let pauza (doba rekonvalescence z vážného vztahu)
Konfliktní rozvod bez války o děti (věc hlasitě veřejná)	Deset let pauza
Válka o děti	Patnáct let pauza (než je dětem 20 let)
Nemanželské dítě, o které se může duchovní starat, protože matka dítěte by ho chtěla za muže	Dvacet let pauza (dospělost dítěte) za předpokladu povinného celibátu.
Sex s nezletilcem bez ohledu na orientaci	Dvacet pět let

Řeknu to jinak. Protože jsem prošel léčbou rakoviny, už nikdy nemohu darovat krev. Jsou nemoci, které doživotně zmrzačí člověka. Není tedy žádným přehnaným požadavkem žádat u všech rozvodů pastorů či celibátních selhání katolických kněží několikaletou karanténu. Když staviteli spadne most, není od věci mu dát tři roky pauzu od stavění mostů. I obyčejný řidičák se bere na rok.

Vztahy na zkoušku a sex před svatbou u věřících

PhDr. Mgr. Jeroným Klimeš, Ph.D. 2017-12-06

"Partneři si musejí před svatbou vyzkoušet, jestli se k sobě v posteli hodí." To je věta, která se obecně považuje za pravdivou. Je to ale skutečně pravda? Jak to dělali lidé dříve, kdy byl předmanželský sex vyloučený z naprosto pragmatických důvodů? Neexistovala antikoncepce a nemanželské dítě znamenalo pro ženu životní tragédii, neboť v zimě doslova - ne přeneseně - doslova umírala mrazem a hladem. To je situace jistě před sto padesáti lety, nebo za dob Maryši a Prodané nevěsty. Jak si tehdy lidé vyzkoušeli, jestli se k sobě hodí, jestli jejich těla na sebe citlivě reagují, jestli si voní, jestli je vzrušuje dotek toho druhého?

Technika je to prostá, ale dnes již prakticky nevyužívaná - tanec. Mladí lidé žili tanečními zábavami a plesy. Hudba byla o mnoho tišší než dnes na diskotékách. Když muzikanti odpočívali, bylo ticho - prostor na komunikaci. Tance byly párové, tedy tělo na tělo. Takže když se na parketu rozdivočíte - což bylo dovolené - zjistíte, že tanec je poloviční soulož. To stačí na to, abyste si ověřili, jestli si nesmrdíte a jak na sebe vaše těla reagují. Takže odpověď na otázku, zda si lidé mají ověřit, že se k sobě hodí, zní ano, ale není k tomu třeba předmanželský sex.

Před svatbou by se měly domluvit základní parametry vztahu - kde budeme bydlet, kolik plánujeme dětí, jaký máme postoj k náboženství, jak si budeme dělit majetek a další zásadní věci, které později často vedou rozvodům. Problém dnešních mladých je, že vydatně zkoušejí, zda se k sobě hodí v posteli, ale zcela opomíjejí tyto otázky, které také rozhodují o bytí a nebytí vztahu. Pak po n-letech manželství se nestačí divit, jak divoké bitky dokáže způsobit jen předmanželská smlouva či skálopevné rozhodnutí partnera, že jedno dítě bohatě stačí.

Změna partnerského chování za posledních 25 let

Problém křesťanské morálky je, že je dimenzovaná na svět, kde naprostá většina žen byla vdaná do 20 let. Dnes se tato hranice posunula o 10 let, což při zákazu předmanželského sexu znamená dobře 15 let sexuální abstinence (tzn. od puberty až svatby ve 30 letech). Jenže mladí, kteří by byli schopni či ochotni vydržet 15 let celibátu, i mezi věřícími představují maximálně jednociferná procenta. Úkolem moudrého křesťanského pastýře je nedolomit nalomené třtiny a zachránit mladé víno. Tedy ultimáta "buď 15 let celibátu, nebo k nám do kostela nechoďte" rovná se sociální sebevraždě církve. Je třeba najít vhodnou pastoraci pro tuto věkovou skupinu (svobodní mezi 20 - 30 lety), která se zde v poslední době objevila.

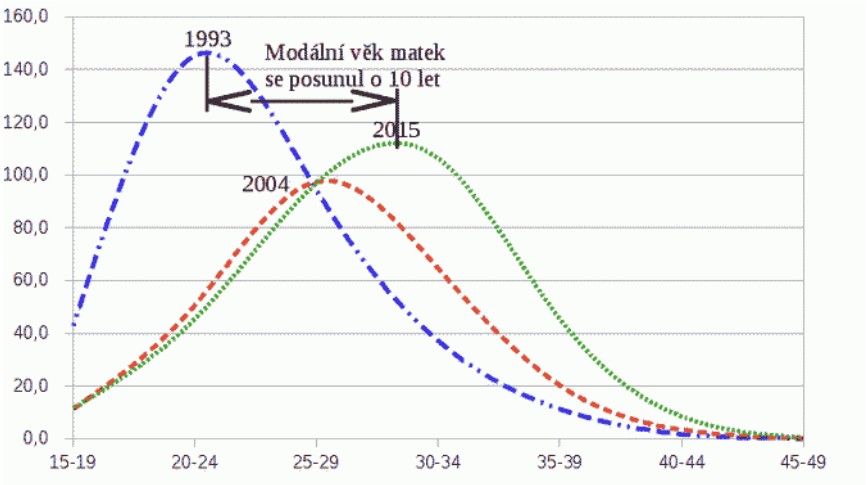

I dobrovolně neplodná křesťanská manželství představují hazardování s církevním rozchody

Nejčastější chybou, kterou věřící rodiče dělají v této souvislosti, je, že tlačí mladé do svatby na vysoké škole. Tady se zapomíná na to, že nelze dodržovat jednu polovinu Božích přikázání a druhou ne. Když lidé vstupují do sňatku, neměli by odmítat děti - to je odvěká křesťanská zásada. Ale většina studentů není schopná vychovávat děti a při tom studovat. Na druhou stranu, pokud odmítají děti, koledují si o rozpad vztahu z důvodu přechození (http://prechozenevztahy.klimes.us). Vztah drží pohromadě děti, ne láska. Naopak o lásce víme, že v bezdětných vztazích zákonitě vyprchává, takže bezdětné vztahy se společným bydlením mají poločas rozpadu čtyři roky, bezdětné vztahy bez společného bydlení mají střední dobu rozpadu dva roky.

Jinými slovy jestliže mladí věřící vstoupí do sňatku na vysoké škole, tak za čtyři roky budeme řešit u poloviny z nich církevní rozvod. Pozor! Ano, věřící mají o deset let delší trvání vztahu než nevěřící, ale jen za předpokladu, že mají děti. U bezdětných párů žádný rozdíl mezi věřícími a nevěřícími není.

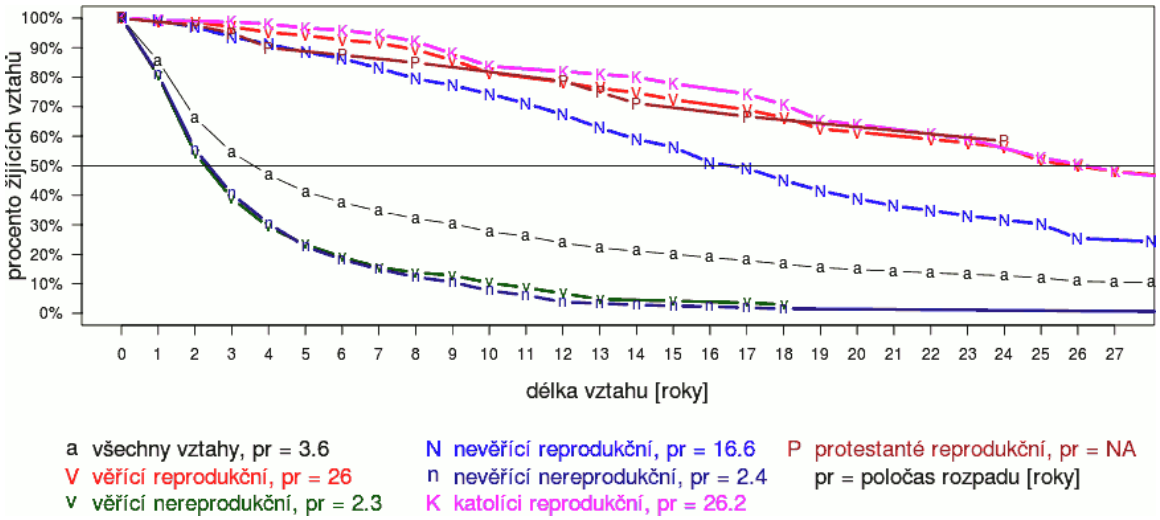

Poločas rozpadu vztahů věřících a nevěřících

Kritérium víry byla otázka, zda chodí na bohoslužby. Rozdíl je měřitelný pouze u reprodukčních vztahů. U vztahů bez dětí se věřící a nevěřící neliší. Nereprodukční vztahy mají poločas rozpadu 2,5 roku.

Z toho můžeme udělat jediný závěr: Když církevní sňatek, tak jedině za předpokladu, že můžeme po novomanželech rozumně žádat, aby neodkládali děti. Každé dítě přidává stabilitě vztahu přibližně deset let. Když má tedy pár optimálních 3 až 4 děti na pár a k tomu jsou věřící, tzn. víceméně dodržují celý soubor křesťanských přikázání, pak mohou mít poločas rozpadu okolo 40 - 50 let, takže manželství, která se přesto rozpadnou je minimálně.

Porovnejte například situaci rodin s třemi dětmi a párů bez dětí, ale se společným bydlením na následujícím grafu - čára **3** a čára **s**. Zatímco po dvanácti letech ještě drží 97 % rodin se třemi dětmi, tak 90 % bezdětných vztahů je již rozpadlá.

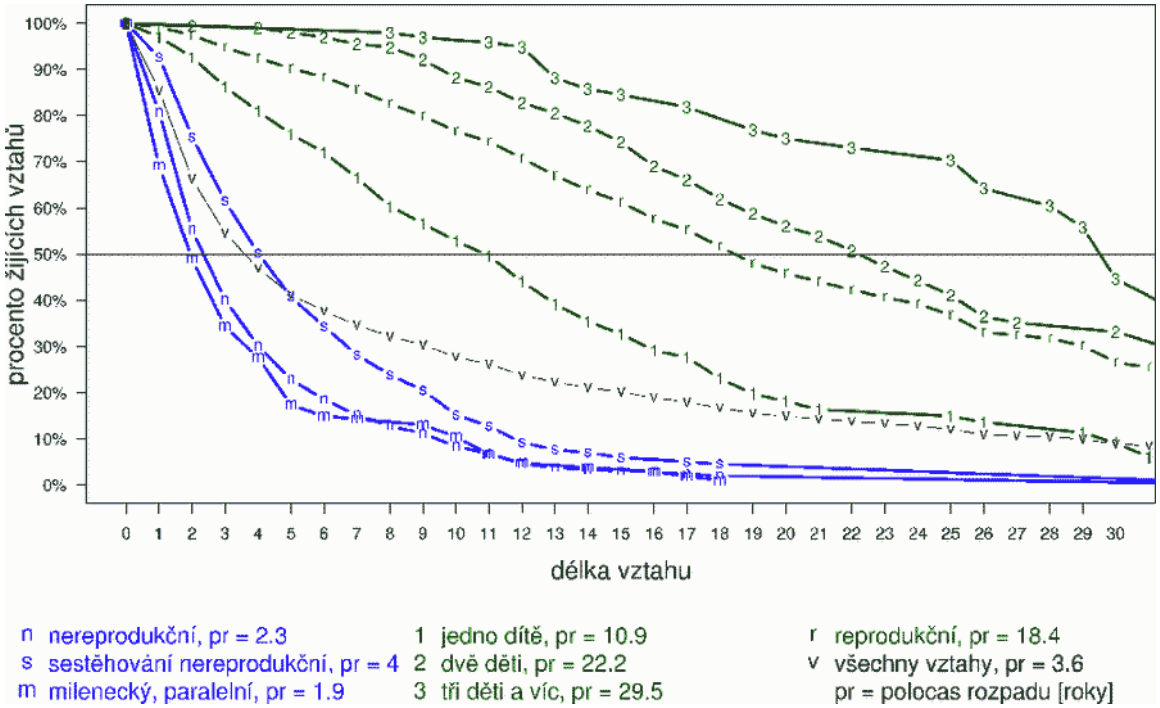

Porovnání stability vztahů podle reprodukce

Na první pohled je zřejmý propastný rozdíl mezi reprodukčními vztahy a nereprodukčními (zelené versus modré čáry). Každé dítě přidává stabilitě vztahu přibližně deset let na poločasu rozpadu (čára 50 %).

Ježíšova pedagogika versus ideál

Když Ježíšovi vyčítají, že jeho učedníci se nepostí, připomíná jim pedagogické podobenství o mladém vínu a starých měchách (Mt 9, 14 - 17). Naším cílem je uchovat především víno - především lidi i za cenu ústupků na ideálu (postění). Výchovným cílem křesťanství je minimalizování promiskuitních vztahů a zážitkového sexu z nespočtu důvodů. K tomu je třeba zdůraznit fakt, že je dramatický nepoměr mezi počtem pohlavních partnerů a počtem dlouhodobých vztahů delších než rok. V průměru má dospělý člověk tři vztahy delší než rok, ale sexuální partneři mohou jít do stovek až tisíců.

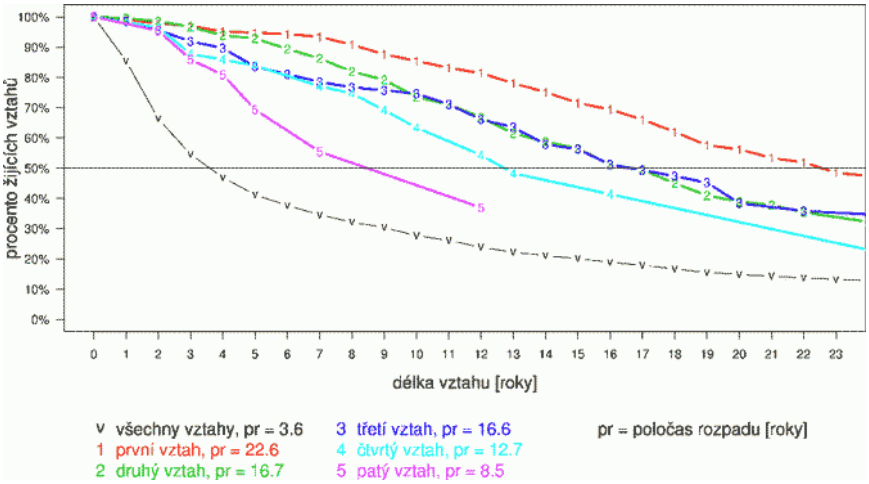

Stabilita vztahu klesá se vztahovými zkušenostmi

Naivní laické čekávání říká opak: Vztah se nám rozpadl, protože jsme neměli dostatečné vztahové zkušenosti. Naměřená data paradoxně ukazují opak. Čím víc má člověk za sebou dlouhodobých vztahů, tím větší je pravděpodobnost, že další bude kratší než předešlé. Důvodem jsou samozřejmě bolestné rozchody, které přehluší případný pozitivní vliv zkušeností.

Křesťanská praxe by měla vést mladé lidi podle tohoto pravidla: "Když už nemáte na to, abyste dodržovali předmanželskou abstinenci, pak omezte sex pouze na dlouhodobé partnery." Jinými slovy **nelezte do postele s nikým, s kým si nedokážete představit dlouhodobý vztah** (>1 rok). Tato zásada je tím novým pružným, měkkým měchem, který dokáže zachovat mladé víno v rozumných mezích.

Na mladé víno zásnuby!

Osobně jsem proto, aby se tak nedělo chaoticky, že by si to každý pár rozhodoval, jak se mu zlíbí. Ježíš nás vybízí, abychom z pokladu poznání, který jsme obdrželi od Ducha sv., "vynášeli nové i staré". To staré, co bych zde vzkřísil, je institut zásnub. Dříve zásnuby sloužily k tomu, aby muž měl jistotu, že jeho nastávající není těhotná, tzn. aby se eliminovala skrytá těhotenství.

Před sto lety se ještě zásnuby oznamovaly v kostele při tzv. ohláškách: "Ohlášky. Oznamuje se farnímu společenství, že Jan Novák a Anna Svobodová se zasnoubili. Plánovaná svatba má být za rok. Pokud někomu jsou známy překážky tomuto svazku, nechť je neodkladně oznámí místnímu faráři." Zde veřejné zásnuby a ohlášky chránily před bigamisty a sňatkovými podvodníky. Samozřejmě i zásnuby se mohly zrušit, ale už to byla věc veřejná, tedy se s tím lehkovážně nelaškovalo. Zásnuby též zavazovaly k věrnosti.

Dnes bych si to představoval takto: Pokud mladí naznají, že to myslí se svým vztahem vážně, tak se mohou po nějaké lhůtě od začátku vztahu, řekněme po půl roce, po roce, dostavit za svým pastorem či farářem s tím, že se chtějí zasnoubit, ale že z rozumných důvodů nemohou mít toho času děti, a tedy ani svatbu. Duchovní vůdce by s nimi probral, jak to vidí do budoucna - kdy končí školu ap. Pak by jejich zásnuby veřejně oznámil, popř. požehnal vhodným obřadem. A mladí by dostali dispens od sexu, tzn. že spolu mohou od nynějška oficiálně spát s tím, že do roka po té, co pomine překážka bránící v pořízení rodiny se vezmou a nebudou se bránit založení rodiny tak, aby minimalizovali následky případného přechození vztahu.

Zásnuby by tedy vznikaly, i zanikaly oficiálně - veřejným oznámením církevnímu společenství při mši. Se zásnubami v kostele by samozřejmě šly tři podmínky: společné bydlení, věrnost (žádný flirt s kamarádkami) a teoretická příprava na manželství s místním farářem či pastorem.

Zásnuby může farář bez sankcí a zbytečných otázek oficiálně vyhlášením v kostele zrušit po šesti

měsících, co jeden ze snoubenců doručí faráři žádost. Za datum ukončení zásnub by se ale považoval datum doručení žádosti faráři. Šest měsíců je doba tzv. poruch přizpůsobení, čas který krotí horké hlavy a je známkou, že se jedná o vážně míněný rozchod a po tuto dobu také má farář možnost pastoračně pracovat s párem.

Obnova zásnub s tím samým člověkem (i po více než půl roční pauze) musí být bez lhůt, protože je to známka toho, že pár překonal krizi vztahu. To samozřejmě za podmínky, že mezi tím neproběhlo zasnoubení s jiným člověkem.

Další zásnuby jsou možné nejdříve za rok od ukončení předchozích zásnub, tzn. po uplynutí "vdovského" času, tzn. je v zájmu věřícího člověka ukončit zásnuby oficiálně, protože od podání žádosti o zrušení zásnub ho čeká rok sexuální abstinence.

Už jen tyto procedury zaručují, že se zásnubami by se nedalo nezacházet lehkovážně. Nejprve musejí počkat půl roku bez sexu od začátku chození do zásnub. To je dohledná doba, to zvládnou. Po případném ukončení zásnub pak musí dotyčný počkat rok, než může oznámit další zásnuby s někým jiným.

Zásnuby by tedy byly tím měkkým pružným měchem, který by držel mladé v rozumném partnerském chování do té doby, než jsou schopni vstoupit do nerozlučitelného manželství a založit rodinu. Bránil by promiskuitnímu zážitkovému sexu, zvyšoval by stabilitu vztahu společným bydlením a požadavkem věrnosti. Kompenzoval by následky přechození tím, že by mladí měli naplánováno, že je po konci studia čeká svatba. Vždyť mezi studenty koluje pořekadlo, že po škole se páry buď vezmou, nebo rozejdou, což je důsledek právě přechození vztahů čili jejich zrychleného zestárnutí kvůli bezdětnosti (http://prechozenevztahy.klimes.us).

Zásnuby s dispensem připouštět pouze z objektivních důvodů

- Subjektivní důvody u lidí zralého věku (>23 let), např. "já se ještě na manželství/rodinu necítím", by se nepřipouštěly.
- U zralých lidí, u kterých je jediným důvodem "ještě se pořádně neznáme", bych toleroval dispens maximálně na rok a půl, zkrátka do dvou let by musela být svatba. Důvod je empirický - vztahy se nás neptají, proč odkládáme reprodukci, přecházejí se a rozpadají, ať jsou důvody objektivní či subjektivní. Rozpadají se i neplodným párům, které za nic nemohou.
- Hlavní skupinou, které by se tento dispens týkal, by byli vysokoškoláci. Měl by se týkat hlavního titulu (Mgr./Ing.), ale ne už doktorátů, atestací, praxí ap.
- Dispens by se dal protáhnout z rozumných důvodů o půl roku, ale ne o roky.
- Dostatečným důvodem by neměla být hypotéka, bydlení, zaměstnání, vztah na dálku a jiné pseudoargumenty, které naopak svědčí o nedostatku motivace uspořádat si život tak, abych mohl vstoupit do řádného manželství a založit rodinu.
- Rozhodně bych nepoužíval tento dispens u lidí ještě nerozvedených, protože by takto církev legalizovala cizoložství a bigamii. V naprosté většině případů nemají ještě nerozvedení vyřešené své citové vazby k expartnerům, nebo u nich vztah ještě trvá v nějaké zdegenerované podobě (válka o děti, majetek). Prostě problémy církevního rozchodu je třeba řešit jiným způsobem a zásnuby s dispensem je třeba vyhradit pouze pro případy, kde se neřeší předchozí manželství.

Když už vztah na zkoušku, tak na jak dlouho?

Když už mladí jsou ve vztahu na zkoušku (konkubinát, kohabitace, život na psí knížku) a nejsou objektivní důvody pro odkládání rodiny, pak je třeba připojit varování, které vyplývá z následujícího grafu (modrá čára).

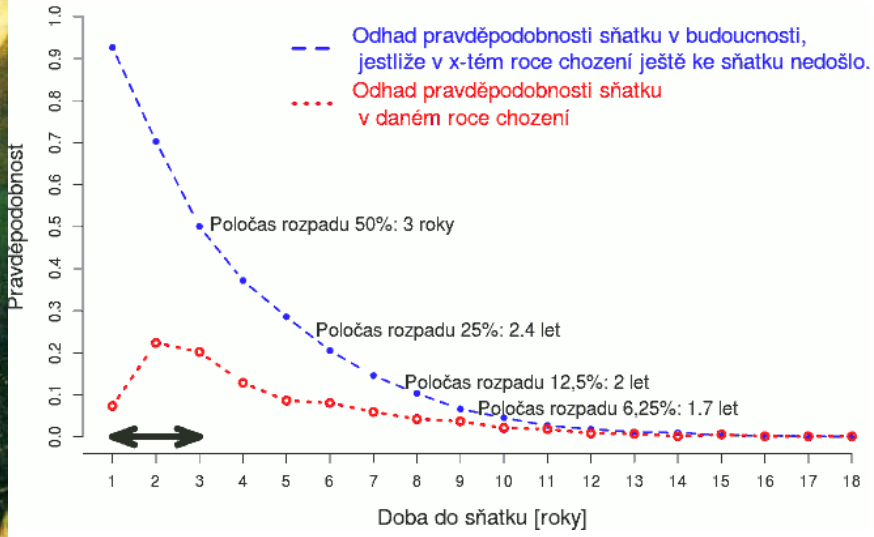

Pravděpodobnost sňatku v souvislosti s trváním vztahu

Klasický scénář je: Chodí spolu deset let, dokonale se k sobě hodí. Pak se vztah přechodí, není síla na uzavření sňatku a vztah se rozpadne. Najdou si nového partnera a svatba i dítě jsou do roka, popř. bloudí a hledají až do smrti to, co už v bledě modrém jednou měli. Škoda těchto rozpadlých vztahů, protože nezřídka se oplakávají celý život. Podotýkám, že toto je ona nerozlučitelnost manželství - co Bůh spojil, člověk nedokáže rozloučit. Nezapomínejme, že svátost manželství neuděluje kněz či pastor. Tu si udělují snoubenci vzájemně sami sobě. S trváním vztahu mizí energie založit rodinu (přechození). Je to jako postupující alkoholismus: "Asi máte, pane doktore, pravdu, ale já nevím, jestli chci s tím pitím přestat..."

Z hlediska tohoto grafu pravděpodobnost svatby je přibližně každé dva roky poloviční, takže by se měli mladí vzít čím dřív tím lépe. Proti tomu stojí fakt, že na začátku vztahu je zamilování, které brání tomu, abychom se poznali. Proto se hledá kompromis, který říká, že do dvou let od začátku vztahu mají lidé dostatek informací, aby udělali odpovědné rozhodnutí - svatba/rozchod. Další prodlužování vztahu jen hazardování se vztahem, popř. se životem.

Vztahy se dětmi nelepí, ale konzervují

Pokud ve vztahu něco závažného hapruje (drogy, gablerství, chronické nevěry), tak děti to opravdu nezachrání. Děti působí jako konzervant vztahu. Jaký vztah máte, takový vám zakonzervují a takový budete mít. Když si na podzim zavaříte chutné ovoce, na jaře jako byste ho utrhli ze stromu. Pokud si ale zavaříte hnůj, tak světe div se, na jaře budete mít v zavařovačce hnůj. Jak říkají Ostravané: Je lepší se dobře oběsit, než špatně oženit. Je to jako když sednete na loď bláznů (viz Hieronymus Bosch), kdy příští zastávka je Sydney...

Vzpomínka na nepředstavitelnou minulost

P. Kitzler píše: "Podle odhadů stoupl počet křesťanů za necelých sto let téměř dvacetinásobně z předpokládaných asi 40 000 kolem roku 150 na 760 000 v roce 225, i tak ale představovali necelých 1,5 % celkové populace římské říše"(*)

(*) srv. H. Rhee, Early Christian Literature: Christ and the Culture in the Second and the Third Centuries, New York 2005, str. 10). P. Kitzler (vyd.): Příběhy křesťanských mučedníků, Praha, str. 15–50.)

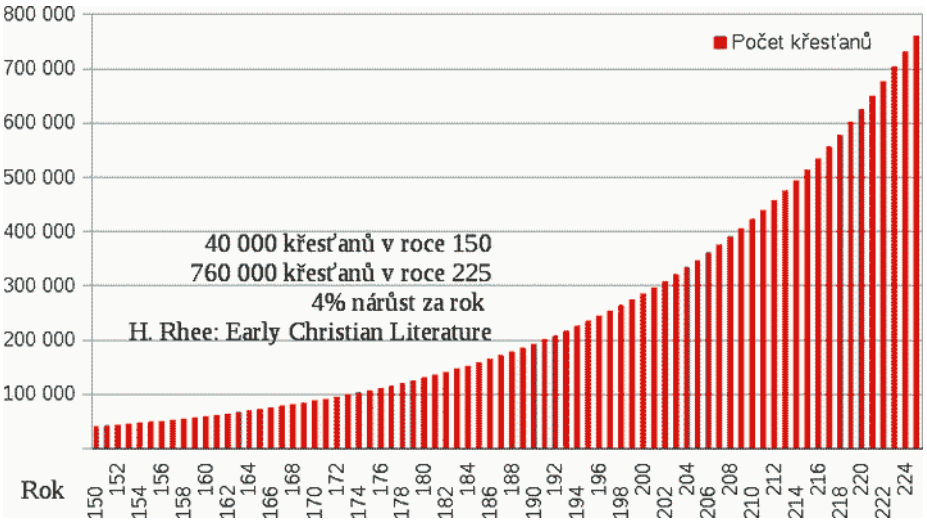

Nárůst křesťanů ve druhém století

Každý rok bylo v kostele o 4 % více věřících. Dnes alespoň v katolické církvi každý rok naopak ubude 1 % populace ČR, čili 100 000 lidí, "jedna Olomouc" za rok.

Takový 4% nárůst není vysvětlitelný rozením. Nové členy tvořili především křesťané - konvertité. A víme, že náboženské konverze jsou nejčastější v adoslescenci (viz http://diplomka.klimes.us). Pokud tedy dnešní křesťanství se má vzpamatovat ze stávající krize, musí dramaticky zlepšit svou pastoraci v adolescenci a mladší dospělosti. Alespoň v katolické církvi je adolescence věk, kdy ztrácíme největší procento věřících (samozřejmě mimo smrt v 82 letech). Je to právě naopak, než by to mělo být. Jestliže Ježíš prosazoval mírnější přístup pro své učedníky, aby si je uchoval a připravil pro náročnější úkoly, pak by tak zřejmě postupoval i dnes. I my bychom měli věnovat efektivní pastoraci adolescentů prioritní pozornost.

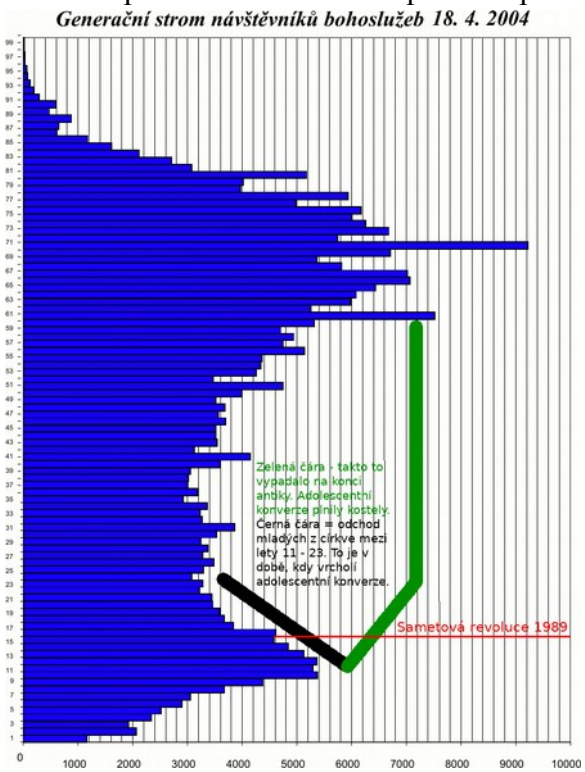

Generační složení návštěvníků katolických bohoslužeb 18.4.2004

Černá čárka by měla být v tomto věku šikmo na druhou stranu. Ve starověku to církev uměla. Dnes ne.

Grafy a další literatura, viz Jeroným Klimeš: Křesťanství vztahy a sex. Novela Bohemica, Praha, 2016

Křesťanům chybí teologická koncepce církevního rozvodu

PhDr. Mgr. Jeroným Klimeš, Ph.D. 2017-12-25

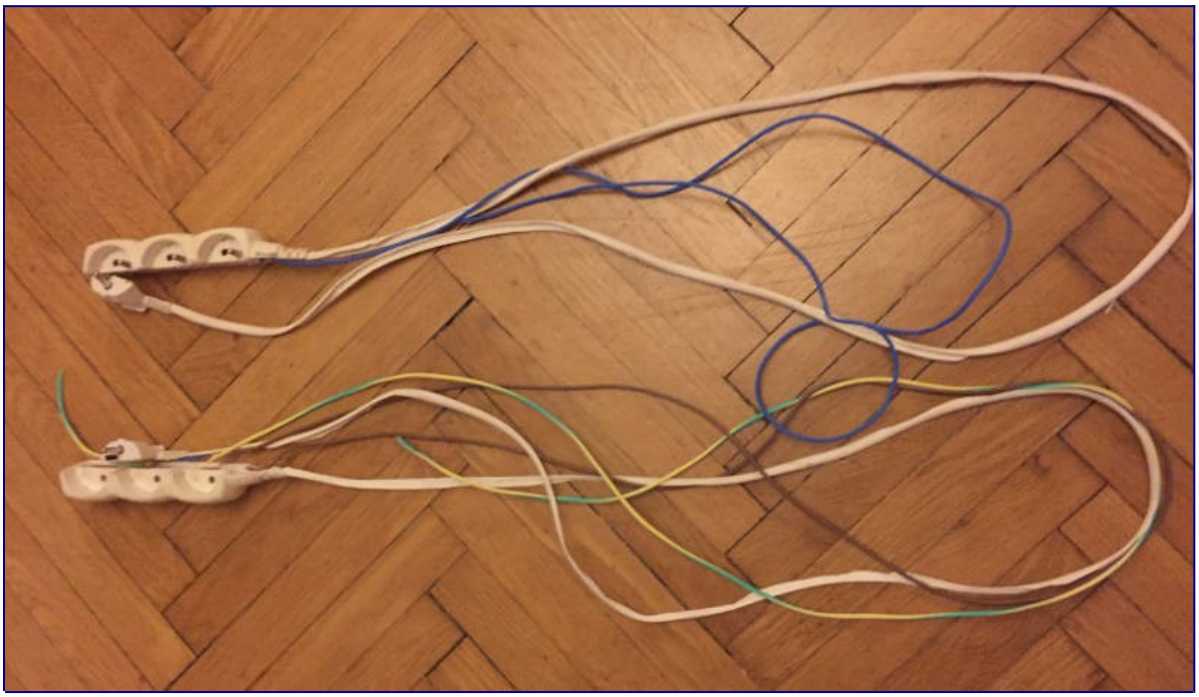

Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!

Rozchodů i v církvi narůstá jako hub po dešti a papež František si uvědomuje, že se s tím musí něco dělat. Bohužel jeho exhortace Amoris laetitia i s ní související biskupská synoda vyzněly zcela jalově. Důvodem podle mého názoru je fakt, že nemáme žádnou teologickou teorii, která by dokázala církevní rozvod zakomponovat do stávajícího učení církve, aniž by celé učení o manželství neztratilo vnitřní konzistenci a logiku.

Ježíš ve své době měl asi s rozvody stejně otřesnou zkušenost, jakou s nimi a následnými válkami o děti máme i my. Jeho postoj k rozvodům byl tak radikálně zamítavý, že se i jeho učedníci podivovali. Jeho hlavní výrok k rozchodům je tato disputace s farizei (Mt 19, 2-12):

Přišli k němu farizeové a pokoušeli ho: "Je dovoleno propustit manželku z jakékoli příčiny?"

Odpověděl jim: "Nečetli jste, že Stvořitel od počátku 'muže a ženu učinil je'? A řekl: 'Proto opustí muž otce i matku a připojí se k své manželce, a budou ti dva jedno tělo'; takže již nejsou dva, ale jeden. A proto co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!"

Namítnou mu: "Proč tedy Mojžíš ustanovil, že muž smí propustit svou manželku tím, že jí dá rozlukový lístek? (Dt 24,1)"

Odpoví jim: "Pro tvrdost vašeho srdce vám Mojžíš dovolil propustit manželku. Od počátku to však nebylo. Pravím vám, kdo propustí svou manželku z jiného důvodu než pro smilstvo a vezme si jinou, cizoloží."

Učedníci mu řekli: "Jestliže je to s mužem a ženou takové, pak je lépe se neženit."

On jim odpověděl: "Ne všichni pochopí to slovo; jen ti, kterým je to dáno.

Někteří nežijí v manželství, protože jsou k tomu od narození nezpůsobilí; jiní nežijí v manželství, protože je nezpůsobilými učinili lidé; a někteří nežijí v manželství, protože se ho zřekli pro království nebeské. Kdo to může pochopit, pochop."

Z toho církev odvozovala a stále ještě odvozuje, že není možné rozloučit manželství za života člověka. Ano, to je hlavní otázka, kterou si musíme odpovědět.

Může svátostné manželství zaniknout za života manželů jinak než smrtí jednoho z nich?

Tento i podobné Ježíšovy výroky zmiňují jako dovolený důvod pro rozvod tzv. smilstvo (Mt 5, 31):

"Také bylo řečeno: 'Kdo propustí svou manželku, ať jí dá rozlukový lístek!' Já však vám pravím, že každý,

*kdo propouští svou manželku, **mimo případ smilstva**, uvádí ji do cizoložství; a kdo by se s propuštěnou oženil, cizoloží."*

Problém je v tom, že tehdejší význam slova smilstvo byl hodně jiný než dnes. Kdybychom chápali ten výrok v dnešním významu slov, tak vůbec nedává smysl. Já, jako manžel, nemohu nikdy smilnit, protože smilstvo je sex mezi svobodnými lidmi a to už nejsem. Od svatby mohu jen cizoložit. Proto je dobré se podívat do řeckého textu evangelia.

Slovu "smilstvo" tam odpovídá řecké "porneia - πορνεια", což zdaleka nebylo jen manželství mezi pokrevně příbuznými (krvesmilstvo) či sex mezi neprovdanými, ale jakýkoli brutální, zpravidla sexuální čin proti manželství. Jedna moje klientka používala o takových činech svého manžela termín, který se mi zalíbil, a tak ho sám používám: *Masakr vztahu*. To je to, co myslím měl Ježíš na mysli. Vztah se dá zmasakrovat tak, že se manželství zabije.

Stejně tak používám toto Ježíšovo doporučení v psychologickém poradenství: "Dokud není ve vztahu *skutečný masakr*, nerozcházejte se, nerozvádějte se." To, že jste se zamilovali jinde, to, že vaše láska vyprchala, že máte přechozený vztah, že ten druhý má mouchy, které vás štvou, krize manželství trvající méně než dva roky - ano, všude je něco, ale to není masakr vztahu. Masakr vztahu je těžká závislost na drogách či gambleringu, chronické domácí násilí, opakované nevěry trvající řadu let ap.

Manželství je organismus

Všimněte si, že Ježíš explicitně odkazuje na Ge 2, 24, čímž nám ukazuje, v jakém smyslu máme chápat manželství:

*"Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se **jedním tělem**."*

Termín tělo by se dnes v biologii označil za organismus. Ježíš tedy používá biologickou definici manželství, kdy manželé se stávají jedním organismem či metaorganismem. Asi jako mraveniště je metaorganismus, reprodukční jednotka, srv. též 1Kor 12, 27.

Je-li manželství organismem, může se také jako každý organismus zabít, zavraždit. To myslím označuje Ježíš oním slovem "smilstvo/porneia". Život člověka, stejně jako život manželství jsou proto Boží rezerváty. Člověku není dovoleno je ukončit. Život člověka, stejně jako život manželství dává Bůh ("Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj."). Z těchto důvodů jsem přesvědčen, že Ježíš připouští, že i svátostné manželství je možno za života manželů ukončit masakrem vztahu (porneiou), stejně jako můžeme nedovoleně ukončit život člověka vraždou. Takový masakr vztahu je proto co do tíže srovnatelně závažný hřích, jako kdyby manžel svou manželku zavraždil. Konec konců by tím také ukončil svátostné manželství.

Lékaři též není dovoleno člověka zabít, ale může konstatovat jeho smrt - ohledání mrtvoly. Podobně lidé, např. církevní soud, mohou konstatovat smrt vztahu, pokud nastala. Vztah ale jen tak neumírá. Pokud zanikl během života partnerů, tak na tom má někdo vinu. Někdo musel ten vztah zmasakrovat. To mohl být někdo z partnerů, nebo i lidé z okolí, např. nucené odtržení partnerů.

Rozlišovat vinnou a nevinnou stranu

Když se rozpadne manželství, musí existovat jeho "vrah". Takže soud by měl konstatovat, jako u pravoslaví, kdo z partnerů vztah zabil. Ten by měl mít dlouhé pokání, epitimii, cca 15 let. Nevinná strana by měla mít prodloužený vdovský čas 2 - 3 roky, tzn. za dva roky po rozvodu by se mohla znova oženit/vdát, za předpokladu, že původní manželství již nejeví známky života.

Příznaky života manželství

Hlavní známkou, jak poznáme, že manželství - byť už jen ve zlém - po rozchodu stále ještě žije, jsou zejména silné emoce, např. návaly vzteku a nevyřešené účty mezi manžely - boj o děti, boj o majetek, napjaté vztahy, urážlivá komunikace. Jak vždy připomínám rozvádějícím: Podle toho poznáte, že máte rozvod za sebou, když je vám expartner asi tak lhostejný jako Pythagoras. To nezřídka trvá pět let.

Ve své knize Křesťanství, vztahy a sex uvádím následující příklad, že ani po šestnácti letech po rozvodu nezaniklo manželství nevěřících, které oficiálně trvalo pouhé dva roky:

„*Měla jsem nyní rozhovor se svým prvním manželem ohledně navýšení výživného na Martina, to, že nesouhlasí a bude soud, mě moc nepřekvapilo, ale co nechápu, že začal na mě do toho telefonu bezdůvodně*

řvát, že z něj dělám blbce a pitomce a vyčítat mi, že jsem mu kdysi před x-lety řekla, že je nýmand (moc si to nepamatuji, ale myslím, že je to tak 10 let).

Pak vyčítal, že jsem na něj celou dobu srala, nikdy jsem s ním nic neřešila ani ohledně Martina, a vždycky jsem si vše dělala podle svého a Franta mi v tom pomáhal. Přitom mě před Frantou pomlouvá, i mu kvůli tomu extra volá, aby mu sdělil dojmy z našeho ani ne dvouletého manželství. Když jsem se ho ptala, proč mi nadává, tak asi třikrát 19 mi zopakoval, že jsem mu úplně ukradená a je strašně rád, že již se mnou není. Vůbec to nechápu, po 16 letech od rozvodu???"

Na tomto příkladu vidíme, že nerozlučitelnost manželství není teologický výmysl, ale u mnoha párů spíš empirický fakt. Lidé se zjevně umí rozvést jen papírově, ale mentálně jim to moc nejde, i když samozřejmě nahlas vykřikují, jak jim je bývalka ukradená a jak jsou šťastně rozvedeni. Jenže o Pythagorovi nikdy nevykřikovali, že je jim ukradený a že jeho větu šťastně zapomněli.

Úkol církevního soudu

Takže církevní soud by měl rozhodnout tři věci:

a) rozlišit vinnou a nevinnou stranu, popř. zda oba nenesou podstatnou část viny.

b) zda manželství ještě žije, byť už jen ve zlém (něco jako ohledání mrtvoly lékařem - konstatuje smrt). Pokud žije, tak není možno ho rozvést (Boží rezervát). Žadatel o rozchod by pak musel počkat ještě třeba 3 roky na nové přezkoumání.

c) vynést délku pokání, epitimie.

Teologická teorie rozvodů musí být ve shodě s Ježíšovým pohledem na ně

Je mi jasné, že zde navrhuji nový pohled na rozpad manželství. Nicméně je úkolem Ducha pravdy uvádět nás postupně do veškeré pravdy (J 16, 13). Nechceme-li rozvedené fakticky vyhnat z kostela, je třeba přesněji uchopit, jak to Ježíš s rozvody skutečně myslel, zejména co myslel oním odkazem na porneiu. Učedníci tomu tehdy dobře rozuměli, proto se ohradili, že by bylo lepší se neženit, ale my dnes bohužel musíme pravý smysl toho slova hledat...